

Semanario Lituanu Apolítico
Direc., Redac. y Administración
Independencia 2706, Bs. Aires
U. T. 45 - Loria - 1018
Dirección postal:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

„La Voz de los Lituanos en Argentina“ - Semanario Lituanu de mayor difusión

Nr. 373.

BUENOS AIRES, KETVIRTADIENIS, LAPKRIČIO — NOVIEMBRE 11 DIENĄ 1937 METŲ

METAİ (AÑO) IX.

SOVIETŲ RUSIJA GRIEŽTAI PAGRASINO ROMAI DIPLOMATINIŲ SANTYKIŲ NUTRAUKIMU

UZDARIUS LIETUVISKAS MOKYKLAS VILNIJOJ, LIETUVOJE UZDAROMOS LENKISKOS MOKYKLOS

Lenkų telegrafo agentūra Pat praneša iš Varšuvos, kad Lietuvoje uždaromos trys lenkų gimnazijos ir kitos mokyklos. Lenkams mokiniams reikią išvykti Lenkijon.

Faktinai, lenkiškas mokyklas iki šiol Lietuvoje — Panevėžy, Ukmergėj, Kaune, etc. — Lietuvos vyriausybė išlaikydavo Lietuvos piliečių lėšomis. O Lenkijos vyriausybė jau seniai uždarė lietuviškų draugijų išlaikomas lietuvių mokyklas lietuviškoje Vilniuje, t. y. lenkų okupuotoje Lietuvos teritorijoje.

Lenkai neturėtų pykti, jeigu Lietuva savoje teritorijoje elgiasi taip, kaip lenkai elgiasi okupuotoje teritorijoje. Lietuvos mokyklos yra pakankamai gerai pastatytos ir visi joje auganti vaikai gali jose mokytis, kaip kad tai yra visose kulturingose tautose.

IR KARIAUDAMI ISPANAI PASIGAMINO 8 MILIJONUS LITRŲ VYNO

Italijos fašistams užplūdus Ispaniją, susiturgė visokia gamyba. Ispanai buvo garsūs vyno dirbėjai ir normaliu laiku pagaminavo po 20 milijonų litrų kas met. Karo metu pasigamino tik 8 mil. litrų.

Ispanijos teritorija — 50.000.000 hektarų. Taikos metu javais apsejama 20.000.000 ha. Gi dabar apsejta vos 12 mil. ha. Iš 21.500.000 Ispanijos gyventojų, 5 milijonai dirbo fabrikuose, kurių 800.000 dabar randasi karo frontuose.

Normaliame laike Ispanijos angli kasyklose dirbdavo 140.000 darbininkų ir kas met prikasdavo po 6 milijonus tonų anglių. Dabar Asturias rajono anghakasiai gina savo mylimą Ispaniją nuo fašistinės invazijos, o italų okupuotose Ispanijos dalyse Afrikos juodžiai ir kitoki fašizmo samdiniai kasa anglius, geležį, šviną, varį ir kitokius metalus, kurie gabenami Italijon ir Vokietijon.

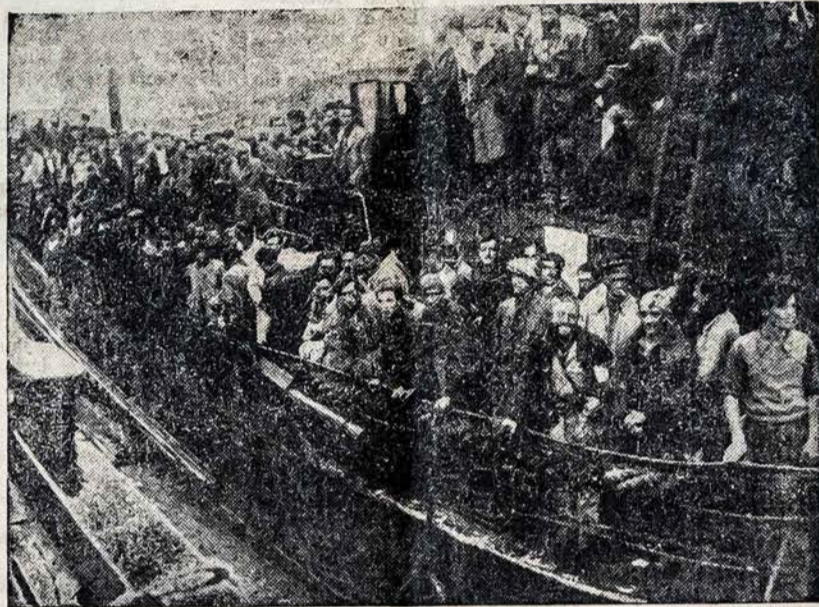
— **Latvijos vyriausybė** išperka iš privatinų skolų savo 50.000 valdininkų, kurių bendra skola siekė 20 milijonų latų. Neseniai stambi paskola buvo suteikta ūkininkams.

— **Belgijos naujas premjeras** P. H. Spaak yra socialistų partijos narys. Jo koaliciniame kabinete socialistai valdo šias ministrijas: darbo, viešųjų darbų, finansų, sveikatingumo ir susisiekimo.

— **Bruselyje** 3.11.37 prasidėjusioje konferencijoje kalbėjo E. Denas, Litvinovas, Delbos ir kiti žymūs Europos valstybių politikai. Prancijos deleg. pirm. Delbos 5-11-37 siūlė priimt Italiją konferencijon, bet U. S. A. deleg. Davis tam pasipriešino. Tik prieš 15 metų Vašingtone buvo įvykusi panaši konferencija Tolumų Rytų klausimu.

— **Italijos fašizmas** šiemet pasistatė 30 naujų karo laivų.

— **Ispanijos vyriausybė**, kad apsiginti nuo tarptautinio fašizmo, paskelbė 1939 metų klasės jaunuolių mobilizaciją.

Zuvininkų laiveliais ispanai atplaukia Prancūzijon, gelbėdamiesi nuo fašistų. Iš Prancūzijos traukiniais vyksta Respublikoniskon Ispanijon.

SVARBUS PASITARIMAS TARP DAVIS IR LITVINOVO

DIDELIS SUSIDRAUGAVIMAS TARP USA IR SSSR

Bruselyje vykstančios „devynių“ konferencijos proga, 4.11.37 Sovietų Rusijos ambasadoje be liudininkų susitiko. USA atstovas Davis ir SSSR atstovas Litvinovas. Šių dviejų diplomatų draugiški pietūs ir pasitarimas taip ilgai užsitęsė, kad visa devynių valstybių konferencija belaukdama jų, pavėlavo pradėt po sėdį visu pusvalandžiu. Neaiškindami smulkmenų, Davis ir Litvinovas pareiškė spaudos atstovams, kad prieita labai drauginis susitarimo USA ir SSSR tarptautinės politikos srity. Spejama, kad tartasi ne vien Bruselyje vykstančios konferencijos klausimais, bet ir bendrai Tolumų Rytų problemos reikalais.

Bruselio konferencijoje išrinkta komisija, kuri pasiūlys Kinijai ir Japonijai susitaikymo sąlygas.

— **Vengrijos gydytojas** Szent Gyorgyi gavo Nobelio fondo medicinos premiją 1937. Pasirašęs dekretą tos žinybos pirm. prof. Dr. C. Jacobaus Stokgolme pasimirė 29.10.37.

— **Fašistiniai orlaiviai** 2-11-37 bombardavo Ispanijos miestą Lerida. Sugriovė pradinę mokyklą, nužudydami 50 mokinių. Civilinių gyventojų užmušta 70. Visas kulturingas pasaulis piktinasi fašizmo žvėriškumu.

— **Meksikos vyriausybė** naujus stambių dvarininkų žemės plotus vėl dalina žemdirbiams Yaku slėnyje. Meksikos prezidento Cardenas rūpestiu gavo žemės ir Meksikos indėnai.

— **Anglijos parlamentas** 2.11.37, išklausęs u. r. ministerio Ede- no kalbos, 363 balsais prieš 142 išreiškė pasitikėjimą premjero Neville Chamberlain kabinetui, jo vedamos užsienių politikos klausime. Prancūzijos parlamentas 204 balsais prieš 111 išreiškė pasitikėjimą užsienių politikos klausime premjerui Chautemps.

LLOYD GEORGE SMARKIAI KRITIRUOJA ANGLIJOS VYRIAUSYBĘ DEL NESIKISIMO ISPANIJOS KONFLIKTAN

Buvęs Anglijos ministeris pirmininkas, liberalų vadas ir didis politikas Anglijos parlamente 28.10.37 pasakė kalbą, kurioje griežtai pasmerkė dabartinės Anglijos vyriausybės užsienių politiką. Lloyd George ragino savo šalies vyriausybę skubiai siųsti pagelbą legalai Ispanijos respublikos vyriausybei, o ne laukti, kol italai ten įsteigs fašizmą.

Lloyd George pasakė: Musolini kalba apie Europos taiką, bet tik tol, kol jo berlyniškas draugas prisiruoš karo žygiams. Musilini siunčia kariuomenę į Libiją, užkariauja etiopus, kišasi į Palestinos reikalus, stiprina savo pozicijas prie Raudonųjų jūrų, steigia oro ir pavendeninio laivyno bazes prie Balears ir Canarias salų, gabena vokiškas kanuoles link Gibraltaro.

Apart Lloyd George, laboristų atstovas Noel Baker taipgi griežtai kritikavo Anglijos politiką Ispanijos atžvilgiu. Yra didelės valstybės, Anglijos, nusižengimas, laukti, kol Italijos armijos pagelba Frankas laimės karą, kol Hitleris pasiruoš, kol ruda ir juoda diktatūros nuožmiai puls naikinti Europos demokratiją.

Atrodo, kad Anglijos parlamento narių griežta vyriausybės kritika privers Anglijos vyriausybę neatidėliojant eiti demokratines Ispanijos pagelbon, kol ne vėlu.

— **Italija ir Vokietija** ieško Balkanų valstybių simpatijų. Bulgarijos ir Rumunijos karalių vizitai Londonan surūpino Romą ir Berlyną.

E — X — T — R — A ! ! !

— **Ispanijos valdžios kariuomenė** 10 - 11 - 37 sumušė Italijos fašistų pulkus Aragono rajone ir paliuosavo iš fašistinės vergijos didelius plotus žemės. Respublikonų orlaiviai tarp Jaca ir Sabinanigo nutraukė visus ryšius tarp fašistinių „štabų“.

— **Musolini** 9 - 11 - 37 pareiškė, kad jo 1933 m. pasirašytijo sutartis su Rusija yra „letra muer ta“. Savu laiku italai taip pasielgė dėl savo sutarties ir su centralinėmis valstybėmis.

VISAS PASAULIS SKIRIASI Į DU FRONTUS

Romoje 6.11.37 Italija, Vokietija ir Japonija pasirašė „antikomunistinį“ paktą, kuris, faktinai, nukreiptas ne tiek prieš komunizmą, kiek prieš demokratiją.

USA, prezidentas Rūzveltas tēmija spaudos ir visuomenės opiniją tarptautinio, fašistinių valstybių pasirašyto pakto akyvaizdoje. Prancūzijos Socialistų partija eina kovon prieš fašizmą. Anglijos premjeras Chamberlain pareiškė, kad tarptautinio fašizmo sudarytos Franko valdžios Anglija niekuomet nepripažins nei de fakto nei de jure. Sovietų Rusijoje, Belgijoje ir Olandijoje visuomenės opinija pasireiškia už demokratinių valstybių bloką, kovai prieš tarptautinį fašizmą.

— **Puerto Belgrano** laivyno bazėje 4.11.37 orlaivių katastrofoje tragiškai žuvo trys Argentinos aviatoriai.

— **Buenos Aires** mieste 4.11.37 pasimirė Argentinos mokslininkas ir publicistas Eduardo L. Holmberg, 75 m. amžiaus.

— **Ispanijos respublikonai** 11.37 visiškai sumušė fašistus Teruel fronte.

— **Anglijos šarvuočius** „Hood“ 2.11.37 atplaukė Barcelonon. Jo kapitonas apklausinėjo fašistų nuškandinto anglų laivo „John Weams“ įgulą.

— **Maskvoje** ir kituose Sovietų Rusijos miestuose 7.11.37 iškilmingai buvo minima Sovietų režimo 20 metų sukaktuvės. Maskvoje kariuomenės ir darbininkų organizacijų paradas tēmijo aukštieji Sovietų valdininkai ir užsienių valstybių diplomatai bei spaudos atstovai.

— **Bs. Aires** mieste 2.11.37 pasimirė garsus Argentinos mokslininkas prof. Leopoldo Herrera.

— **Prancūzija** ir Anglija ruošia bendrą planą Ispanijos frankininkų suvaldymui ir apsaugojimui taikos Europoje.

Atskiras numeris 10 c.

PRENUMERATA: Argentinoj, visoj Pietų ir Šiaurės Amerikoj. Lietuvon ir į kitas Europos valstybes — 5.00 argentinaiški pesai metams, 8 pesai pusmečiui. Adreso pakeitimas veltui. Raštus ir prenumeratas siųsti:

Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENISKAI KREIPTIS:
Independencia 2706, Bs. Aires.

LAIVE „REINA DEL PACIFICO“ PASIMIRĖ BUVUSIS ANGLIJOS DARBIEČIŲ VADAS MACDONALD

Kelionėje iš Anglijos Pietų Amerikon, laivė „Reina del Pacifico“ 9-11-37 nuo širdies ligos pasimirė buvusias Anglijos laboristų partijos vadas, premjeras ir pasaulinės svarbos diplomatas Ramsay Macdonald. Jo kūnas laivė balzamuojamas ir bus gabenamas palaidojimui Anglijon. — Londone esanti vyriausioji Macdonaldo dukterė, Isabel, susisiektė telefonu su savo broliu, Malcolm Macdonaldu, kuris yra Anglijos kolonijų ministeriu ir dabar randasi Bruselyje, kaip Anglijos delegatas 9 valstybių konferencijoje.

Ramsay Macdonald gimė prieš 71 metų biednų Škotijos žuvininkų šeimoje. Augo skurde. Kaimo laikrodininkas jam paskolino keletą knygų, kurios jį paskatino gyvenimo kovon. Išmokęs laikrodininko amato, daug skaitydavo ir dalyvaudavo darbininkų kovose už būvį. Paūgėjęs sakė prakalbas masėms ir įgijo darbininkų simpatijas. Tapo išrinktas laboristų partijos atstovu parlamentan. Kada sudarė pirmąjį kabinetą, atžagareiviai jį sugriovė garsiais „Zinovjevo laiškais“, kurie buvo falsifikuoti. Vėlesniais kabinetais ir savo akcija Tautų Sąjungoje užsitarnavo pasaulio demokratijos pagarbą, nors dėl perdidelio susidraugavimo su karalium, turėjo apleisti darbiečių partijos vado vietą.

MŪRININKAI LAIMEJO STREIKĄ

Buenos Aires mūrininkai grįžo į darbą 5.11.37. Kadangi streikuojanti mūrininkai laikėsi vieningai ir kadangi juos energingai parėmė visi kiti statybos arties darbininkai, tai kapitalistai buvo priversti išpildyti streikavusių mūrininkų teises rekalamivus.

Visi deportuotieji mūrininkų streiko vadai gavo teisę išlipti kuriame uoste nori, arba grįžt Argentonon.

— **Argentinos malūnininkai**, valdžiai uždraudus išvežt kviečius užsienin, numazino miltų kainą 2 centavais.

— **Argentinos respublikos prezidentas** Dr. A. P. Justo šią savaitę dalyvavo keleto viešųjų darbų inauguravime Puerto Belgrano. Taipgi aplankė ir Bahia Blanca.

— **Berlyne Vokietija**, Italija ir Japonija įsteigė komitetą, kuris diriguos tų trijų valstybių planus kaimyninių teritorijų grobimui. Minėtų šalių ekspansija Azijoje ir Europoje grėsia ir Lietuvai, nes vokiečiai netik kad nesirengia gražint Lietuvai Tilžės kraštą, bet dar pretenduoja pasigrobt Lietuvos uostą Klaipėdą.

— **Lenkijos valdžia** atsisakė prisidėti prie antikomunistinių valstybių bloko.

— **Maskvos vyriausybė** 8.11.37 pranešė Musolinio valdžiai kad Italijos, Vokietijos ir Japonijos pasirašymas prieškomunistinio pakto yra ne draugiškas Sovietams gestas ir jis gali išprovokuoti diplomatinį santykių nutraukimą.

PIKNIKAS VILLA DIAMANTE MIŠKE

Šį sekmadienį, 13-11-37, nuo 12 val. dienos iki 9 val. nakties tęsis linksmas S. L. Arg. Valentin Alsina skyriaus piknikas „Colonia Alemana“ parke, Villa Diamante miškelyje, Valentin Alsina. Dūdų orkestras, lietuviškas bufetas, šokiai, etc. Kviečiamos lietuvių šeimos ir jaunimas iš Buenos Aires ir kitų miestų. Paremkite labdarinę organizaciją ir linksmai praleiskite sekmadienį tyrame ore, tarp savųjų.

GREIT BAIGIAMAS KALENDORIUS 1938

„Argentinos Lietuvių Balso“ kalendorius 1938 metams jau spausdinamas. Sekančią savaitę eis mašinon jo paskutinės dalys. Del to šiuomi skelbiama visų mūsų pramoninkų ir prekybininkų, žiniai, kad skelbimus 1938 metų kalendoriun dar galima priduoti iki šio pirmadienio, būtent iki 14-XI-37. Pasisiskelbkite vieninteliame Argentinoje leidžiamame lietuvių kalendoriuje 1938 metams.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Bs. Aires, Lapkričio 11 d., 1937

Čia ir Brazilijoje

Gauname tris Brazilijos lietuvių savaitraščius, visus išeinančius Sao Paulo mieste. „Lietuvių Aidas Brazilijoje“, pažangios, demokratinės minties laikraštis. Jis, kaip ir „Argentinos Lietuvių Balsas“ priklauso demokratinės lietuvių spaudos šeimynai. Dažniausia cituojama „Lietuvos Žinios“, „Vilniaus Žodis“, „Naujienos“, „Keleivis“, etc.

„Sviesa“ — Brazilijos Lietuvių Romos Katalikų Bendruomenės organas. Jis spaudinamas „L. A. Braz.“ spaustuviėje. Tai Lietuvos krikščionių demokratų ideologijos savaitraštis, gambiai vedamas kun. Regažinsko. Jis remia Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centrą ir nemaža teksto tos organizacijos klausimu persispausdina iš „LAB.“ Abu minėti laikraščiai skelbia B. L. O. Centro nutarimus ir jin įeinančių organizacijų bei pavienių asmenų sąrašus.

„Lietuvis“ — jurnalo lithuano konsulato ir pozicijos sudarytos Brazilijos Lietuvių Sąjungos organas. Jis leidžiamas DULRO pašalponis ir nepritaria Brazilijos lietuvių susijungimui į vieną Centrą Del šio nepritarimo ir del savo skirtingos „sūniškos“ padėties, „Lietuvis“ atlieka polemikų iniciatoriaus rolę su aukščia minėtais dviem savaitraščiais. Del begalinių polemikų, žūsta daug konstruktyvaus darbo, daug realių B. L. Centro ir ž. ū. kooperatyvo „Grūdo“ sumanymų.

Gaila, kad pinigais ir raidėmis šelpiamų laikraščių, kaip čia Argentinoje, taip ir Brazilijoje teorijos, taip griežtai skiriasi nuo jų dirbamo darbo praktikos. Faktai aiškiai rodo, kad tik nesėpiamo elemento, tik „posūnių“ spauda ir oganizacijos konstruktyvų darbą Pietų Amerikoje dirba. O šimtąkūstantinės litų sumos, ypač Argentinoje, kriminališkai išėikvotos ir nei vienas colis žemės už jas nenupirkta, jokia pastogė nesukurta. Kas geru yra padaryta, tai padaryta be pašalpų, pav. Argentinos Lietuvių Centras, D-ja „Lietuva“, S. L. Arg., „Vargdienis“, „Aušros Žvaigždė“, „Neptūnas“. Visos kitos „organizacijos“ Argentinoje yra dirbtinos, didžiūmoje tik litų medžioklei sutvertos.

Jos tarnauja demoralizacijai, kaip čia, taip ir Brazilijoje.

Išskiriamas mokyklas, daugiau jokių pašalpų niekam iš Lietuvos siūsti nereikia. Bet skaudu, kad mokyklų pretekstu „živina“ popierinės organizacijos ir šelpiamoji spauda.

Laikas, labai laikas, realiau pažvelgti išsivijos visuomeniniai kultūrinis darbas. Reikia nutraukt demoralizavimą pašalponis, tada tikrai atsiverstų naujas lapas Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus lietuvių tautiniai kultūrinio darbo istorijoje, nes darbas iš pasišventimo yra kilnesnis, našesnis ir garbingesnis.

Ministerio Aukštuolio suteikta me interview spaudai skaitėme Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro memorandumą. Pageidautina, kad Centras būtų kolonijos atstovas Brazilijoje. O sykiu pageidautina, kad Argnetinos Lietuvių Centras taipgi pagyventų savo veikimą, kuris be jokių pašalpų įsigijo žemės sklypus B. Aires miesto centro ribose — Villa Lugane. Centras turėtų kontroliuoti jin įeinančias organizacijas, kad atskiri jų asmenys nenaudotų tų organizacijų vardą talkininkavimui tam elementui, kuris be paliovos šmeižė tas organizacijas ir jų kūrėjus.

Urugvajiečių Spauda

Dabartiniu laiku Urugvajaus sostinėje, Montevideo, eina du lietuviški dvisavaitiniai laikraščiai. Abu yra pažangiosios lietuvių darbininkų visuomenės organai.

„Naujoji Banga“ — socialisti-

nės minties darbo žmonių laikraštis — virš antgalvio rašo obalsį: Visų šalių proletarai vienykitės! Jį leidžia Urugvajaus Socialistų Partijos lietuvių skyrius. Šio laikraščio atsakomingsis redaktorius P. Krigeris - Horstas, del neištirtos korespondencijos patalpavimo, yra kalinamas. Kol pasiliuosuos, redagavimu ir leidimu rūpinasi kiti Socialistų Partijos nariai. „Naujoji Banga“ kreipiasi į Pietų Amerikos lietuvius socialistus, kviesdama ideologiniai bendradaributi. Visuomenė neturėtų būti indiferentiška, bet privalo aukoti pažangiosios spaudos darbininko greites niam išlaisviminui, nes jau mėnesis laiko yra kalinamas.

„Darbas“ — Urugvajaus lietuvių laikraštis, einantis trečietai, pirmame ir kituose puslapiuose talpina prekybininkų skelbimų, bet ideologiniai seka komunistus ir tos partijos laikraščių straipsnius persispausdina. Paskutiniame numeryje talpina Lietuvos liaudies fronto platformą.

Pirmasis yra demokratijos, antrasis — proletariato diktatūros šalininkas. Prieš tulį laiką tarp abiejų organų buvo sudarytas bendras frontas: Bendra sutartimi, vienas laikraštis išeidavo vieną savaitę, kitas — kitą. Susitarimas ne ilgai tęsėsi. „N. Banga“ rašo, kad „Darbu“ artimi „Liaudies Teatro“ žmonės, pasinaudodami „N. Bangos“ redakto riau nelaime, kesinasi bangiečius „pribaigti“, bet bangiečiai atsako, kad „kas kitam duobę kasa, tas visuomet purvyne moudosi“.

„Darbas“, matomai, yra atsiskaęs savo pirmąsias ideologijos. „Darbo“ redakcija savo laiške mums rašo, kad atgaivintas Darbas bus tautiniai demokratiskos krypties. Ateitis parodys.

Pastebėtina, kad „N. Banga“ jau senas laikas eina normaliai, o „Darbas“ išleido antrą (32) numerį po ilgokos pertraukos.

Beje, greitai laiku Urugvajuje ketina pasirodyti ir lietuviškas žurnalas.

Diktatorių Biznis

Dienraštis „Naujienos“ editoriale rašo, kad Mussolinio sunus Vittorio kuris neseniai atvyko į Ameriką, rengiasi Hollywoodo darvyti komiškas filmas. Jisai ir jo brolis Bruno šituo tikslu sudarė kompaniją su Amerikos filmininku Roach'u. Mussolinio suns įdėję į tą kompaniją \$ 800.000, amerikietis vieną milioną ir vienas Italijos bankos \$ 200.000.

Pasirodo tokiu būdu, kad Italijos diktatoriaus suns yra milionieriai. Vyresnysis suns dar, rodos, turi tik apie 21 metus amžiaus, o Bruno už jį dviem metais jaunesnis. Juodu nėra pabai gę aukšto mokslo arba pasirodę kokiai nors profesijai. Savo laiku iš pranešimų apie Etiopijos karą buvo galima patirti, kad Vittorio ir Bruno moka skraidyti lėktuvais ir dalyvavo karo mušiuose, kaipo lakunai, kurie mėtė iš oro bombas į beginklius etiopus ir juos žveriška žudė.

Tiesa, kad tai buvo savo rūšies „pasižymėjimas“, bet tai neišaiškina, kaip tuodu diktatoriaus sunu, dar nesulaukusiu pilnų metų, galėjo taip pralobti, kad šiandie juodu deda į biznį daugiau kaip tris ketvirtadalius milijono dolerių.

Savo pajamas Mussoliniukai, matyt, gauna ne už savo gabumus, bet už tai, kad juodu yra diktatoriaus suns. Pats Benito Mussolini buvo neturtingas asmuo iki to laiko, kai per pasaulio karą jisai parsidavė Santarvės valstybėms ir gavo iš Francuzijos valdžios pinigų leisti „partiotiška“ laikraštį (Paryžiaus agentas tose pertraktacijose buvo atstovas Marcel Cachin, dabar tinis Francuzijos komunistų vadai).

Vėliau, patapęs Italijos diktatorium, Mussolini pasirupino paimiti į savo nagus finansines to krašto įstaigas. Socialistų atstovas Matteoti patyrė apie milžiniškus išėikvojimus Italijos valstybės banke; kai jisai rengėsi

LIETUVOJE

LIETUVOJE PASTATYTAS LAIVAS

Šiomis dienomis Kaune pakrikštytas didžiulis prekinis motorlaivis „Birštonas“. Tai yra prekinis laivas 224 tonų talpos, varomas dviejų Deutz motorų (kiekvienas po 70 arklių jėgų), dviem sraigtais laivo gale, pavandeniu, arba nesraunia srove Nemunu galįs plaukti po 20 km per valandą, o vidutiniškas greitis 13 klm. per valanda. Laivo savininkai yra broliai Rotblatai ir Levenbergas. Laivas statytas... Jurbarko ūkio būdu ir atsėjo apie 100 tūkst. litų.

Laivas, kaip laivas. Kas čia rodos, ypatinga. Visas ypatingumas yra tas, kad jis pastatytas vieno lietuvių darbininko, jurbarkiečio Kazio Mikalauško, kuris niekur nesimokė laivų statyti. Be to, šis laivas pastatytas tokiose sąlygose, kurios užsienietį turėtų nepaprastai nustebinti. Įsivaizduokite Jurbarko pievos gabalą, be jokios pastogės, be jokių įrengimų, be jokių kranų. Ir štai tame pievos gabale žmogus stato geležinį (ne medinį) laivą, virina vieną geležies plokštę prie kitos, nituoja, kol galų galė išaugo didokas puikas laivas. Argi tai ne nuostabu? Ar tai nerodo, kokių gabijų žmonių Lietuvoje esama? Pasirodo, kad to meisterio jau keturi tokie (kiek mažesni) laivai pastatyti. Dabar įpusėtas statyti dar vienas laivas. Visa tai skamba kaip įvairenybė, bet tai yra gryna tiesa. O jeigu tokį žmogų, kaip K. Mikalaušką, išleisti pasimokyti į užsienį to darbo, jei sudaryti galimybę ir geresnes aplinkybes laivams statyti, tai ar toks Jurbakas negalėtų virsti tikrai dokų miestu.

Mūsų didžioji arterija, Nemunas, reikalingas dar daug tokių laivų, kad Lietuvos krašto žmonės perimtų į savo rankas visą Nemuno susisiekimą. Tiesa, laivą, suplanavimą ir statybą prižiūrėjo iš kaimyninės Latvijos vienas inžinierius, bet tas ne kiek nenumuša meisterio Mikalauško garbės.

„Birštonas“ yra pirmas tokio didumo laivas, statytas Did. Lietuvoje, taigi ir šioms toks rekordas. Linkėtina, kad toks gražus darbas būtų tęsiamas ir toliau.

tą vagystę iškelti aikštėn parlamente, tai Mussolinio gengsteriai jį pagrobė gatvėje, ir išgabėnė už miesto, nugalabijo.

Nuo to laiko nebebuvo kas trukdytų Mussolinio finansinę karjerą... Taigi šiandie diktatoriaus vaikai jau yra milionieriai.

Diktatura yra smurtas. Bet po tuo smurtu slepiasi pasipinigavimas. Diktatura yra vagių valdžia.

BUS DAUGIAU KUNIGŲ IR KĖDAINIŲ POLICININKO TRAGEDIJA

Artimiausios Lietuvos vyskupų konferencijos darbotvarkėn įtrauktas iškeltas įdomus sumanymas steigti specialų fondą kaimo medinėms koplytėlėms statyti. Mat, dabar kiekviena parapija turi vieną didesnę bažnyčią. Ateityje norima dvasinę katalikų įtaką žmonėse sustiprinti tuo, kad kiekviename kaime be išimčių būtų kad ir mažos medinės koplytėlės ir prie jų taip pat gyventų kunigai. Tokiu būdu bažnytiniai veikėjai būtų nuolatiniame kontakte su visais gyventojais.

Tuomi labiausia džiaugiasi kandidatės ir gspadines.

KOKIAIS KALINIAIS BUS PASIKEISTA SU SSSR

Derybos tarp Lietuvos ir SSSR kalinių pasikeitimo reikalu eina prie galo. Sovietai sutiko tarp kitų išduoti ir tris lietuvius kunigus, o taip pat kauniečių Raca, ka linamą Maskvos kalėjime. Lietuva tarp kitų išduos ir žinomą komunistą Kučinską, kuris jau vieną kartą Sovietams buvo išduotas, bet paskui grįžo ir čia nubaustas aštuonerius metus kalėti. Bendrai, tiek viena, tiek kita pusė išduos po 25 kalinius.

PADIDĖJUS KRAUJO PASIŪLA

Paskutiniu laiku Kauno ligoninėms vis daugiau ešą pasiūloma pirkti žmogaus kraujo. Savo kraują siūlą parduoti neturtingi studentai ir šiaip visoki vargų spaudžiami žmonės.

Valstybinėje Kauno ligoninėje už vieną litrą žmogaus kraujo mokama apie 60 lt.

SUDEGĖ KLOJIMAS

Vatikūnai. Kėmajų v. Rugsėjo 14 d. naktį sudegė pil. Dagio klojimas su iškultais javais ir grūdais. Kadangi minimas pilbylinėjosi su to pačio kaimo pil. Pabėda, kuris pralaimėjęs bylą pagrasino: „Vistiek tu tais grūdais nesinaudosi“, tai buvo įtarta, kad Pabėda klojimą padėgė. Rugsėjo 21 d. Pabėda išvežtas į Rokiškio kalėjimą.

ŽMOGŽUDYSTĖ ZALIAJAME KALNE

Vaisių g. 6 nr. pil. Pranas Vancevičius kaltu nudūrė iš užpakalio pil. Kazį Diminskį. Diminskis turėjo garą ir mažą dirbtuvėlę, kurioje dirbo darbininkas Pr. Vancevičius. Vancevičius sako, kad Diminskis jam ne sumokėjęs algos, tat jis užpykęs ir smogęs. Diminskis mirė vietoje, o Vancevičius sulaikytas.

Rugsėjo 27 d. vakare Kėdainių miesto savivaldybės policininkas Jonas Puikys mirtinai nušovė savo uošvę Nastaziją Bazevičienę, sunkiai sužeidė savo žmoną ir po to pats nusišovė. Žudynių priežastis — uošvė kišusis į šeimyninį Puikio gyvenimą ir jam trukdžiusi gyventi. Puikienė nors ir sunkiai sužalota, bet pasveiksianti.

KAIMIEČIAI 100 KILOMETRŲ EINA PESTI Į KAUNĄ

Jurbarkas. — Dažnai nuo Jurbarko, Raseinių ir kt. vietų žmonės su reikalais (į teismus, Žemės banką ir kt.) ateina pesti. Šiomis dienomis darbininkas V. iš Viduklės, Raseinių apskr. atėjo pėsčias į Kauną, į ausų kliniką sergančios savo sesers aplankyti. Jis sakosi iš namų ėjęs dvi dienas į Kauną. Pas ligonę pabuvęs trejetą valandų V. vėl pėsčias išėjo namo. Kadangi ėjo basas, tai naktį nusidaužęs kojas.

KAPUOSE MIEGODAVO, KAPUOSE IR NUMIRĖ

Kaunas. — Katalikų kapuose rado be sąmonės gulinti žmogų. Tuojuo apie tai buvo pranešta policijai, kuri nustatė, kad ten gulėjo senukas Miliuškevičius. Iš pradžių norėta jį gabenti į ligoninę, bet netrukus buvo nustatyta, kad jis miręs. Miliuškevičius neturėjo gyvenamosios vietos, da žnai isigerdavęs ir atvykdavęs į kapus iššmiegoti. Šiomis dienomis jis ten nuyko išsimiegoti, kur staiga mirė. Mirties priežastis atitinkamų įstaigų tirama.

PARDUODA 73 ŪKIUS

Žemės Bankas paskelbė, kad lapkr. 23 d. iš varžytynių parduoda 73 ūkius įvairiose Lietuvos vietose.

— Didžiūmė, šėduvos valsč. Rugsėjo 24 dieną vakare grįžęs iš Bankų kaimo iš kūlimo už keliolikos metrų nuo savo namo kelias kirvio smūgiais žiauriai nužudytas Pranas Brazauskas. Jį nužudė Antanas Maraškinas (Skruzdėlinėlio km.). Juodu pykosi 5—6-li metai dėl įvairių vagysčių ir liudijimų. P. Brazauskas buvo apie 50 metų amžiaus, mažazemis, paliko žmoną su mažais vaikūčiais.

KIEK LIETUVOJE YRA BRIEDŽIŲ

Miškų administracijos žiniomis, dabar Lietuvoje ešą 230 briedžių. „M. Gir.“ rašo, kad ši mėnesį žemės ūkio min. p. Putvinskis prie Kauno, Praveniškių miške, nušovė vieną briedį.

— Spalių mėn. prie šiluvos rastos nužudytas pil. Bened. Adomavičius.

KALĖDOMS IR NAUJIEMS METAMS

kartu su sveikinimais, džiaugsmingai bus sutikta

Jūsų namiškių pinigimė perlaida, pasiūsta per

LIETUVIŲ SKYRIŲ

BANCO HOLLANDÉS UNIDO

BUENOS AIRES SKYRIUS

CENTRALINĖ [STAIGA]:
B-mė. Mitre 234

AGENCIJA:
Corrientes 1900

labai papiginta kaina.

GREITUMAS — EKONOMIŠKUMAS — SAUGUMAS

DULR VEIKIA BRAZILIJOS

Normaliose sąlygose DULR turėtų būti mūsų išeivijos simboliška valdžia. Ji turėtų mus visus be pažiūrų skirtumo traktuoti lygiais sūnumis, nes Lietuva, ne mūsų politiškas, bet lie tuviškas nusistatymas svarbu.

Zodžiu, DULRo pagrindinis tikslas privalėtų būti užsienio lietuvių vienyjimas, nes tik vienybė gali suteikti ekonominį gerbūvį, o tuo pat ir atitaisyti mūsų išeivijos nublukusią garbę, kurią DULRo rėmėjai ir kiti jo samdiniai, besivaržydami „pa kėle“...

DULRo pensininkai stengiasi savo asmeniniams reikalams skirtą spaudą įrodinėti, kad DUL-Ras bendradarbiaujas su įvairių nusistatymų žmonėmis ir nedaras tarp jų jokio skirtumo. Reiškia, viskas tvarkoj. O kaip ta „tvarka“ atrodo, tai čia ir panagrinesim:

„Lietuvių Aidas Brazilijoje“ Nr. 30 praneša, kad Brazilijos lietuviams DULRas per praėjusius metus paskyręs 40.000 litų, t. y. apie 120.000 milreisių. Iš tos sumos esą išmokėta apie 70.200 mokytojams, kapelionui ir kt., o likusieji apie 49.800 milreisių su ma įstrigusi „lietuviškuose namuose“, t. y. kaptirta lietuviams lietuvi, kitaip sakant — druskai pasūdyti...

Tuo laiku buvo DULRo prašyta suteikti paskolą lietuvių žemės ūkio kolonizacijai, bet DUL-Ras iš „nuoširdumo“ net atsakymo nerado reikalo parašyti.

Sakoma, kad tyčijimas yra su tikimo ženklas. Reiškia, DULRas mums pavelyja savo lėšomis steigti ž. ū. koloniją. Neblogai būtų, jei tas „pavelyjimas“ būtų nuširdus, bet pasirodė, kad DUL-Ras už 49.800 milr. prisisamdęs sau pagelbininkų griežėsi trugdyti ne tik kolonizacijai, bet ir kiekvienam naudingam darbui, kuris dirbamas už „liet. namų“ ribų.

DULRo remiama spauda puolė ir tebepuola tiek kolon. B-ve „Grūdas“, tiek steigiamą Brazilijos lietuvių organizaciją Centra.

Negana to, paskutiniu laiku prieš liet. ž. ū. kolonizaciją išstojo viešai kons. Gaučys su savo pavaldiniais. Tos grupės vienas dalyvis pasiūlė „Grūdą“ lik viduoti, padėti dokumentus į archyvą ir tvirti kitą organizaciją.

Turint tai omenyje, reiktų būti netik naiviu, bet ir dvasiniui aklui, kad tų ponų veiklą kitaip suprasti, negu koloniz. darbo griovimu. Juk jei kas organizaci-

joje yra netvarkoj, tai reikia trukumus pašalinti, bet ne pačią organizaciją likviduoti ir steigti kitą, kurioj po mėnesio laiko vėl tas pat gali pasikartoti.

Šiaip ar taip, „inteligentija“, kuri prisiūsta mus šviesti, šiuo

Arg. Bronius Laukšas, kuris šiuo straipsneliu ragina DULRo vadovybę palikt šaly politines aištras ir remt, o ne griaut Lietuvos išeivių Brazilijoje žemės ūkio kolonizacijos darbą.

savo rekordiniu „kooperacijos“ absurdu parodė, ko ji verta ir ko siekia.

Ar ne laikas būtų DULRui suvaldyti savo žmones, kurie, rodos, oficialiai siunčiami tam, kad mums naudingame darbe padėti, bet ne griauti?

Najaugi geriau Lietuvos išeivius paversti miesto valkatomis, negu savystoviais ukininkais?

Mes ne vienas laukiame tos dienos, kada susibūrė vienon vieton galėtume laisvai užtraukti iš protėvių paveldėtą lietuvišką sūrtinę, gi DULRas išmėtė apie 49.800 milreisių tam, kad šį mūsų siekimą sutrugdytų. Tai šlykštu, bet taip yra. Kame gi to viso triukšmo priežastis? Gi tame, kad „Grūdo“ vadovybė nėra ponaičių iš „lietuviškų namų“. Reiškia, keršijama lietuviškajai visuomenei už tai, kad ji nepasitiki ir nerenka savo vadovybės litų dorotojų, bet pasirenka žmones, mėgstančius savo triūsū maitintis.

Jei jau DULRas nenori mūsų kolonizacijos darbo paremti, tai padorumas reikalauja bent ne-trugdyti.

Politinėms aistroms ekonominiame darbe neturėtų būti vietos.

Arg. Br. Laukšas.

Rio Grande do Sul.

A P Ž V A L G A

VAITKAUS SKRIDIMO ATGARSIAI ARGENTINOS SPAUDOJE

Didžiausias Buenos Aires dienraštis „La Prensa“ 5.11.37, filatelijos skyriuje, kelis žodžius parašė lietuviškai. Štai jie: „F. Vaitkus nugalėjo Atlantą 21.22. IX.1935“.

Ispaniškame tekste aprašoma, kaip atrado Felikso Vaitkaus garbei 1934 m. Lietuvoje išleisti Lietuvos oro pašto ženklai po 45 centus. Orlaivis „Lituanica II“ skrenda per okeaną; įrašai ružavame, lelijavame, mėlyname dugne.

Taigi pažangiosios U. S. A. lietuvių visuomenės, ypatingai dienraščio „Naujienų“ suruoštas ir Amerikos lietuvių F. Vaitkaus įvykintas Atlanto nugalėjimo žygis visam pasauliui nuolat gražiai primena lietuvių ir Lietuvos vardą.

VEIKLŲ LIETUVIAI

Čikagoje gyvena lietuvių advokatas Kazimieras Gugis, kuris a part savo juridinio darbo praktikoje yra susivienijimo Lietuvių Amerikoje išdinininkas, „Naujienų“ dienraščio direktorius, Čikagos Lietuvių Draugijos juriskon-sultas ir U. S. A. Socialistų Partijos žymus veikėjas — jos kandidatas į Čikagos miesto tarybą. To žymaus lietuvių autoritetu naudojasi ir kitos tautos: U. S. A. rusų susivienijimas jį pasirinko savo teisių patarėju.

Ponia Nora Gugienė, advokato K. Gugio žmona, nors Amerikoje gimusi, bet U. S. A. lietuvių kultūriniam darbe atlieka milžiniškus darbus. Ji vaidina dražmos ir operetėse, jį dainuoja solo radio programose ir koncertuose, sekretoriauja „Naujienų“ bendrovėje ir rašo daugybę straipsnių iš meno srities. Pažymėtini jos straipsniai apie dainos meno draugiją „Birutė“ ir atsiminimai apie kompozitorių Miką Petrauską.

Spalių 10, 1937 Čikagoje koncertavo Lietuvos operos artistė Marijona Rakauskaitė. Ponia Nora Gugienė, poetas Kl. Jurgelionis ir kiti dainos meno kritikai rašo palankias recenzijas „Naujienose“. Rakauskaitės garbei su ruošta bankete dalyvauja daugiau svečių, negu kitų ruošta bankete Lietuvos sportininkus ir valdininkus priimti.

Būtų laiminga lietuvių visuomenė, kad visose kolonijose turėtų tokių veiklių žmonių, kuriems svarbios kasdieninio gyvenimo pareigos nekliudo su pasiryžimu darbuotis visapusiško mūsų išeivijos stiprėjimo labui.

IS U. S. A. LIETUVIŲ GYVENIMO

— U. S. A. lietuvių kolonijose spalį ir lapkričio mėnesiuose pasekmingai koncertuoja U. S. A. lietuvių Marijona Rakauskaitė, 13 metų dainavusi Lietuvos Valstybinėje operoje Kaune. Baigusi dainavimo mokslus Italijoje Jonė Zukauskaitė koncertuoja Brooklyne.

— „Dirva“ 8.10.37 editoriale kritikuoja idėją gedėjimo del Vilniaus praradimo. Ji sako, kad tai nėra jokia „želabos“ diena, bet kovos diena. Tokia mintis keliamą „Trimite“.

— „Dirva“ talpina paveikslą Clevelando lietuvių F. R. Pakeltytės, kuri šiemet baigė Ohio universitetą. Jos tėvelis, Klemen-sas Pakeltis, turi vaistinę tame U. S. A. mieste.

SVETIMO NENORĖK

— SAVO NEAPLEISK

Vėdu be išimties visų rūšių bylas Lietuvos teismuose ir pas žemės tvarkytojus. Ginčo, civilines, kriminalines, apsaugos, padalinimo, konkurse, įkaininių skolų išdėstymo, vedybų ir globos.

Prašom kreiptis visi del dalių paeškojimo, išnuomavimo, pardavimo, įkeitimo, nuosavybės dokumentų gavimo reikalais ir panaš. Be to duodu teisiskus patarimus žodžiu ir per laiškus.

Viską atlieku skubiai, tiesioginiai su įstaigom, kas Tamstoms patikrina saugumą ir mažas išlaidas.

JONAS JANKONAS
Calle Galvan 2810, Villa Urquiza
(Alt. Galvan 4799)

DARBININKAI IR DARBADAVIAI

(Mūsų korespondento Lietuvoje).

(Tęsinys)

Dideli uždargbiai.

Tiesa, tos valiutos labai daug vokiečių buvo išvežama iš Klaipėdos krašto. Atseit, ir čia svetimšaliai ar kitataučiai turėjo ir turi gerus uždargbius, jie galėjo daug kitur siūsti iš Lietuvos pinigų. O jei galėjo kitur siūsti, tai reikėjo uždirbti. Įrodinėti, rodos, netenka, kad uždargbiai visuomet daromi tik išnaudojant silpnesiuosius, šiuo atsitikimu darbininkus.

Kaip Lietuvoje kiti uždargbiai, butų galima ilgą istoriją prirašyti. Tik paimkime Kauno elektros stotį, kuri belgų kompanijos yra eksploatuojama. Tiesa, belgų čia beveik kaip nėra. Tai jau susidarė tarptautinis kapitalas, kuris gerai šildo kaip ką ir iš Lietuvos piliečių. Štai tos kompanijos vyriausiasis direktorius per metus gauna arti devy-niasdešimt tukstančių litų atlyginimo! Tos elektros kompanijos vyriausiasis buhalteris gauna arti keturiasdešimt tukstančių litų per metus. Abudu juodu svetimšaliai.

Elektra teikiama tik vienam Kauno miestui. Taigi, virš šimto tukstančių gyventojų turi šitiems ponams sumokėti tokias algas, kokios valstybės prezidentas negauna.

Reikėtų akiplėšiškus darbdavius suvaldyti

Pirmoje eilėje darbo žmonės ir smulkesnieji ukininkai vos galas su galu suveda ir savo išteklius nepajėgia krašte apyvarta didinti. Jau nekaltant šiuo atsitikimu apie kokias nors didesnes reformas, apie gilesnį socialinį išlyginimą, butų galima grynai išeinant net iš buržuazinės ideologijos dėsnių daug kas padaryti, kad visame krašte ukiškasai gyvenimas eitų spartesniu tempu.

Jau vien tautiniai, nacional. sumetimai prikišamai reikalauje reikalauja pažaboti per daug išsivyravusius akiplėšiškai uždribiančius kai kuriuos darbdavius. Juk tik reiktų, sakysime, kad ir Kaune pusiau atpiginti elektros energiją, tuoj pasidarytų žymėsnis ukiškam gyvenime judėjimas. Tuoj atsirastų daugiau visokių dirbtuvių dirbtuvėlių, kad ir toji spauda žymiai atpigytų. Reiktų, kad ir statybos, rangovų uždargbis patikrinti ir toji statyba dar spartesnė pasidarytų, nes visi Lietuvos miestai jaučia tikrą butų badą.

Bet, šitokios mano mintys dar bar Lietuvoje butų tikra erezija, tai butų lygu bolševistiniam per versmui. Tiek Lietuvoje šioje gyvenimo srityje yra sustingusi mintis, žinoma, dabar ji sustingo, nes ji visą laiką lūliuojama migdoma ir dainuote dainuojama, deklamuote deklamuojama, kad Lietuvoje viskas kas tik daroma, tai daroma gerai. Kritikai minčiai čia vietos veik nėra. Alaus prekybos sutvarkymas daug ką sako ir, rodos, dauge-liui galėtų akis atidaryti. Bet jos labai giliai ir tvirtai užmerktos. Čia visa tai atpasakojau visai

apgraišomomis, neturėjau tikslo nuodugnai apie tai kalbėti. Gal teks kitą kartą apie tuos uždargbius ir nenormaliai pulsuojantį Lietuvos ukiškąjį gyvenimą kalbėti. O kalbėti yra apie ką ir yra kas pasakyti.

Žinoma, netenka paneigti, kad Lietuvos ukiškame gyvenime nesama pažangos. Bet jei toji pažanga pastebima esamose gyvenimo sąlygose, tai tik įrodo, kad Lietuvoje yra daug kurybinės pajėgos, kad ji ir tose sąlygose moka ir gali pasireikšti. O jei ji turėtų kitas sąlygas, tai toji pažanga butų dar spartesnė.

Jusų Keistas
(Galas)

KAIP GYVENA ANGLIJOS LIETUVIŲ DARBININKAI

Dar prieš didįjį karą daug lietuvių išeivių vykdavo į Angliją, daugiausia dirbdavo anglų kasyklose ir uostuose prie laivų pakrovimo. Lietuvažitės, kurių, tiesa, čia atvykdavo labai mažai, daugiausia dirbdavo siuvelyklose ir audimo fabrikuose, o dalis tarnaudavo šeimose. Daug lietuvių čia atvyko nemokėdami nei rašyti nei skaityti, jie nemokėjo ir jokių amatų, o buvo paprasti darbininkai arba ūkininkų sūnūs. — Tik retas kuris mokėjo amato — buvo siuveljas, batsiuvis ir kalvis. Palyginant su tuometiniais Lietuvos ir visos Rusijos darbininkų uždargbiais, Anglijos darbininkai uždribdavo daug daugiau. Bet mūsų lietuvių tuo nesitenkino: jie vakarais po darbo lankė mokyklas, mokėsi amatų, o kai kurie ėmė verstis ir prekyba.

Lietuviai prekybininkai daugiausia susisipietę Glasgovo mieste, kur yra keletas žymių lietuvių laikomų biznio (prek.) įmonių. Londono lietuvių pagarsėjė kaip gabūs ir sąžiningi amatininkai ir meisteriai. Yra lietuvių turinčių gan dideles dirbtuves, kuriose dirba taip pat lietuvių amatininkai, kitaip sakant, darbininkai specialistai. Toki darbininkai vidutiniškai per savaitę uždirba nuo 15 iki 5 svarų. Dirbtuvių savininkai uždribė net kelis kart po tiek. Tiesa, ten ir pragyvenimas ypač Londone daug brangesnis. Nuo 40% iki 50% savo uždargbio Londone lietuvių darbininkai išleidžia vien butų nuomai ir įvairiems mokesčiams ir nario mokesčiams draugijoms ir unijoms. Tačiau gerai valgo ir padoriai rengiasi, butus turi iš kelių moderniškai įrengtų kambarių skaito po keletą laikraščių ir laikas nuo laiko nueina į pasilinksminimus. Daugelis lietuvių turi jau ir savo namus.

Anglijos lietuvių darbininkai patys yra sukūrę savišalpos draugijas — unijas. Turi ir socialines draugijas, vyrai — Vienybė, o moterys — Šv. Onos Draugija. Į tas draugijas kiekvienas narys per savaitę moka po pusę šilingo, bet dėl to ligos ar nedarbo atveju gauna po 10 šilingų savaitinės pašalpos. Mirusių narių palaidojimui tų draugijų nariai moka ekstra mokesnį kiekvienu atveju. Draugijų balansai jau daug metų suvedami su pelnu, dėl to nariams pabaigoje metų duodami pelno nuosimčiai — išmokamas dividendas.

MODERNIŠKĄ VISŲ LIGŲ KLINIKA

BENDROJI KLINIKA: Vidurinės ligos. Širdis. Plaučiai. Kepenos. Pilvas. Nervai. Galvos skundėjimai. Reumatizmas. Gemorojos.

PLAUCIŲ LIGOS: Kosulys aštrus ir kroniškas bronchitas. Astma. Plevritas ir kitoki susirgimai plaučiais pas mus galutinai išgydomi. Bendras nusilpimas — stoka apetito, menkėjimas (svorio netekimas) praeina visiškai, kas pas mus gydosi.

VENRINĖS LIGOS: TRIPERIS gydomas greit ir be skausmo naujaisiais metodais. SIFILIS: 606—914. Odos ir kraujo ligos.

MOTERIMS ATSKIROS PATALPOS

Patarimai \$ 3. Mėnesinis abononas nuo \$ 10 į mėnesį. Priėmimo valandos nuo 9 val. iki 12 ir nuo 15 iki 21 v. Sekmad. nuo 9 iki 12 val.

Kalbama: rusiškai ir vokiškai.

Medicinos paslaptys griežtai išlaikomos.

Suipacha 28 Buenos Aires

Pirmutinė Lietuvių Dantų Klinika

Direktorius: Dr. Luciano M. Mirskis

chirurgas - dentistas

Rawsono ligoninės.

- Ištraukimai \$ 2.— Darbas garantuotas.
- Pataisymai 5.— Medžiaga 1-mos rūšies,
- Pilni tiltai 50.— auksas, kaučo, ect.
- Dantų valymas 5.— Nuo 15 iki 20 val.

PATARIMAI VERTUI. MOKĖJIMAS RATOMIS

ALMIRANTE BROWN 1039

PIRMA LIETUVIŲ KLINIKA BOKO

SUMODERNINUS INSTITUTŲ IR ATIDARIUS CHIRURGINĮ SKYRIŲ, SIŪLOME MŪSŲ PATARNAVIMA CHIRURGINĖS OPERACIJOS DAROMOS PIGIAI

Venerinės ligos: Blenorragija ir jos komplikacijos. Sifilis (606-914) impotencija. Gydoma pigiai. — Oda. Ache, egzema, ulceris. Kvė-pavimas: Džiova, asma, kroniškas bronchitas. Širdies ligos Viduriai, virškinimas: Gydomi profesorius Paul iš Vienos. — Ginekologija: Neštumo diagnozavimas, matriz. — Hemoroides. — Cerkle, nosis, ausys. — Laboratorija analizavimui kraujo, šlapumo, etc.

Supranta lietuviškai.

X SPINDULIAI — ULTRA VIOLETINIAI — DIATERMIJA INFRARAUDONI

Priėmimas:
Nuo 10—12 ir 15—21
Sventėmis 10 iki 12

PATARIMAI \$ 3.—
Trečiad. ir šeštad. su
šiuo skelbimu veltul.

ALMIRANTE BROWN 1039

KINIJA ATRADO SAVO NAPOLEONĄ

Keturi šimtai milijonų Kinijos žmonių palengva bunda iš tūkstantamečio miego.

Sunjatsenas — naujosios Kinijos Prikėlėjas

Didysis Kinijos reformatorius daktaras Sunjatsenas gimė Kanton provincijos pietuose 1868 m. Berniuko gabumus pirmieji pastebėjo misijonieriai. Iš jų jis gavo lėšų mokytis Honolulu mieste. Jau būdamas vedęs, Sun savo gimtinės Kanton mieste baigė studijas, gaudamas medicinos daktaro laipsnį.

Jau tada jo galvoje maišėsi dideli planai. Nuo septynioliktos amžiaus, pabaigos Kinija buvo valdoma svetimų valdovų — mandžiūrių dinastijos. Didžiausia pasaulio valstybė gyveno stagnacija. Sun nusprendė gražinti Kinijai, jos nepriklausomybę; garbę, jos vienalytumo jausmą. Jis svajojo suteikti jai Vakarų civilizacijos žiedus, kartu išlaikyti damas tūkstantametes tradicijas.

Jis pradėjo slapta veikti. Pridėjo prie gausių Azijoje tais laikais slaptųjų draugijų, kuriose jau dvelkė demokratinės idėjos. Jo revoliucinis veikimas paaiškėjo. Mėginta jis nužudyti. Teko bėgti užsienin. Ilgai keliaudamas jis studijavo Ameriką, Europą, Japoniją.

Su menkomis priemonėmis, tačiau nepalyginamu atkaklumu, jis stoja kovon prieš mandžiūrių dinastiją. Dešimtį kartų jis mėgino sukelti Kinijoje revoliuciją. Ir dešimtį kartų jam nepasisekė. Jį lydėjo didžiausi pavojai, už jo galvą buvo paskirta premija.

Tačiau vienuoliktas mėginimas pasisekė. Tai buvo 1911 m. Sunjatseno valia sugriovė Kinijos kolosą. Keturių tūkstančių metų valstybė sudrebėjo iš pagrindų: Senoji Kinija mirė. Gimė naujoji.

Galima įvairiai vertinti Suno socialines ir politines teorijas. Žiūrėdamas labai toli į ateitį, jis atrodė truputį utopistas. Tačiau reikia pagerbti jo nepaprastą ištvėrmę ir narsą, kad po dešimties nepasisekimų jis vistiek nenuleido rankų.

Uždavinio didumas būtų išgąsdinęs bet kurį kitą žmogų. Reikėjo išjudinti iš apatijos keturis šimtus milijonų žmonių, kuriose jie skendėjo jau bent dešimtį kartų gražinti jiems tautinę samonę ir įpratinti į drąsiausios demokratijos užsimojimus.

Sunjatsenas išdirbo ištisą politinę sistemą. Ji remiasi trimis principais: kiekvienas už savo darbą turi teisę gauti atlyginimą, reikalingą pragyvenimui; tauta turi neginčijamą teisę skirti savo atstovus, juos atšaukti kiekvienu metu, priimti įstatymą, kurio nebuvo paruošę jos atstovai pasipriešinti kiekvienam įstatymui, priešingam demokratijai; kiekviena tauta yra visiškai lygi visoms kitoms tautoms.

Tų idealų realizavimui Sun numatė penkias valdžias; vykdomąją, tiriančiąją, kontroliuojančią, įstatymų leidžiamąją ir teisiamąją.

Sun mirė 1925 m., susisielojęs dėl savo idėjų iškraipymo, matydamas, kad kitiems politikams traukė iš ugnies kaštanus.

Tačiau...

Suno įpėdinis — Čiangkaišekas

Išsiskyręs su savo pirmąja žmona, Sunjatsenas 1914 m. vedė panelę Song-Tsing-Lin. Ta turėjo dar dvi seseris ir brolių. Ji buvo duklė Tokio apsigyvenusio kiniečio, kuris buvo baigęs mokslus Jungtinėse Valstybėse, perėjęs protestantizmą ir taip susigyvenęs su Vakarų civilizacija, kad save vadindavo Charles Soong.

Antroji didžiojo reformatoriaus žmona buvo labai graži ir nemažiau mokyta. Ji buvo mokinis viename Amerikos universitete.

Antroji Charles Soong duklė ištikėjo už tiesioginio Konfucijaus palikuonio, o pati jaunoji ir kartu gražiausia bei mokyčiausia

ištikėjo už jauno kiniečių generolo Tsiang-Tsie-Che, iš kurio mes pasidarėme Čiangkaišeką. Ponia Čiangkaišek vardas yra Mei-Ling, kas reiškia "Grožio Era".

Tuo būdu dabartinis maršalas ir Nankino vyriausybės galva yra Sunjatseno svainis. Jis tęsia to liau reformatoriaus darbą.

Sun paskiruoše Kinijos miestuose įsteigė karo mokyklas kurių tikslas buvo paruošti karininkus, persunktus naujomis idėjomis. Viena jų mokyklų buvo Whampoa mieste. Vienas jos mokinių tuč tuojau pasižymėjo. Jis mokėsi Vokietijoje, buvo keliavęs po visą Europą, išmoksintas ir apsiskaitęs.

1924 m. rudenį tas karininkas su didele ateitimi pasiekė pirmųjų pergalių. Jis sumušė sukilėlius. Jo garbė išaugo. Buvo pradėta spėti, kad tai būsimasis Kinijos vadas.

Reikia žinoti, kad tiek geografiškai, tiek etniškai, Kinija dalijasi į dvi dalis. Tarp Šiaurės ir Pietų Kinijų visada buvo tam tikras dualizmas. Čiangkaišekas prieš varta ir gudriomis sutartimis suvienijo Pietų Kiniją.

Pasinaudodami anarchija, kuri pasekė Mandžiūrių dinastijos griuvimui, skaitlingi "karo didikai", pusiau gaujų vadai, pusiau karininkai, be paliovos teriojo kraštą. Jie spaudė ir plėšė gyventojus. Čiangkaišekas Pietų Kinijoje juos suvaldė per vienerius metus.

Modernus krašto organizatorius.

Nepaisant visų sunkenybių tokiame milžiniškame ir nuskurdusiame krašte, kaip Kinija, jis ima organizuoti savo valstybę moderniškai pagrindais. Jis tiesia kelius, reformuoja įstatymus, organizuoja pramonę. Tačiau vis nepameta vilties kurią dieną suburti aplink Nankino vyriausybę visą Kiniją.

Valstybės sostinė perkeliama į Pekiną (Šiaurės Kinijoje) ir Nankiną (Pietų Kinijoje).

Čiangkaišekas padėjo visas pastangas, kad Nankinas taptų moderniškam miestui. Ministerijų rūmai pastatyti europietiški, tačiau persunkti tradiciniu kiniečių stiliumi. Kanalai, keliai, statybos įstaigos, — viskas suorganizuota europiejiškai. Nankinas panašus į Australijos miestus, kurie laukia gyventojų, būdami dabarčiai per dideli, tačiau kuriuos atgaivins ateitis.

Savaime aišku, kad kariuomenė yra nuolatinis maršalo rūpesčių objektas. Ji turi europiečius patarėjus ir labai intensyviai ginčiuojama. Joje viešpatauja griežta disciplina.

Vienok, tas praktiškas aktyvumas nekludė maršalui domėtis savo ir Europos kultūriniu gyvenimu. Jis kalba penkiomis kalbomis. Jis mėgsta klausytis ir senių išminčių ir skaityti paskutines naujienas. Tai yra vienas iš protingiausių mūsų laiko žmonių.

Jis dažnai kaltinamas savo politiniu nepastovumu, palinkimu tai į rusus, tai į vokiečius. Tačiau tai būtų grynai europiejiškas mas tas. Reikia stačiai pasakyti, kad Čiangkaišekas yra puikus diplomatas, kuris turi kovoti su savo pavojingais vidaus priešais, kurių nugalėti be užsienio pagalbos jam niekada nepasisektų. Todėl daugiau aplinkybės, nei būdas verčia jį vesti dvideidę politiką.

Ištikima gyvenimo draugė
Tame didžiuliam darbe ponia Čiangkaišek yra jo ištikima bendradarbė. Ji valdo kartu su juo. Ji turi geležinę valią ir organizatorės gabumus. Ji persiėmė savo genialaus svainio idėjomis.

Nors daug yra padaryta, tačiau dar žymiau daugiau teks nuveikti. Kinijos istorija matuojama šimtais metų, kinai kantrūs ir atkaklūs, tai padės jiems pasirinkti keliu pasiekti tikslą: sukurti naują, modernišką Kiniją. — V.

5 milijonai darbininkų pasaulio uostuose

Neseniai vienas austrų laikraštis pateikė įdomių statistinių duomenų apie laivų pakrovėjus ir iškrovėjus įvairiuose pasaulio uostuose, nurodydamas gyvenimo sąlygų skirtumą kontinentuose. Kalbama laikraščio žiniomis 1937 m. balandžio mėnesį visame pasaulyje buvo 5.043.500 uostų darbininkų, dirbančių prie laivų pakrovimo ir iškrovimo darbų. Iš šito skaičiaus Europa užima pirmą vietą su 1.900.800 žmonių, Azija tenka apie 1.450.000, Amerikos uostams apie 1.305.000, Afrikai apie 200.000 ir Australijai apie 190.000 laivų pakrovėjų. Daugiausia uostų darbininkų turi Londonas, New Yorkas, Šanchajus, Honkongas, Hamburgas, San Franciskas, Sidnėjus, Aleksandrija ir kt.

Uostuos laivų pakrovėjams ir iškrovėjams darbas sunkumo atžvilgiu ne visur vienodas. Pav., Londone, New Yorke, San Franciske ir kt. Europos ir Amerikos uostuos laivus iškrauti ir pakrauti padeda įvairios mašinos, ypač įvairios palengvinančios patį darbą. Azijoje tų mašinų skaičius žymiai mažesnis, o Afrikoje ir Australijos uostuos darbininkams reikia tenkintis tik gyvąja darbo jėga. Tik šituo pateisinama tai, kad žymiai mažesnius Afrikos uostų darbininkų skaičius smarkiai viršija tokius Europos uostamiesčius, kaip La Havre, Marselis, Neapolis ar Genua.

Darbo sąlygos geriausios Amerikos Jungt. Valstijų uostuose. Darbininkai dirba 6—7 val. darbo dieną, apdrausti nuo ligos, nuo nelaimingų atsitikimų, gauna 7% didesnę už pragyvenimo minimumą atlyginimą, turi savo organizaciją, švietimosi ir kultūrinimosi įstaigas. Kitų Amerikos valstybių uostų darbininkų sąlygos jau žymiai prastesnės. Pav., Rio de Žaneiro (Brazilijoje) ar Buenos Aires (Argentinoje) uostų darbininkai dirba 8 val. darbo dieną, gauna atlyginimą tik 1.5% viršijantį pragyvenimo minimumą. Draudimas nuo ligos, senatvės, nelaimingų atsitikimų daugiau popieriuje. Europoje geriausia gyvena Anglijos uostų darbininkai, ypač įvairios apsaugos įstatymais nuo nelaimingų atsitikimų ir senatvės. Toliau eina Prancūzija, Skandinavija, Danija, Italija, Vokietija ir kt. kraštai, kur laivų pakrovėjų darbo sąlygos jau žymiai prastesnės, negu J. A. Valstijose ar Anglijoje.

Afrikoje, Azijoje laivų pakrovėjai ir iškrovėjai gyvena maždaug panašiose sąlygose. Jie nežino įstatymai numatyto atlyginimo, įstatymai nenormuoja jų darbo laiko.

Paskutiniu laiku uostų darbininkų — laivų pakrovėjų ir iškrovėjų — ateities galimumas temdo nuolatinis nedarbas, kadangi darbininkų pasiūlos didesnis už paklausą. Vis dėlto, gerėjant įvairių kraštų ūkio būklei, nedarbas mažėja.

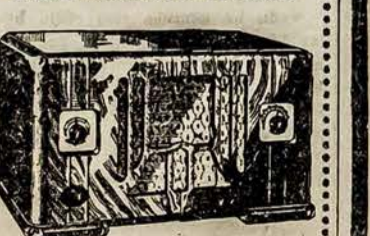
J. K.

"Da'ras".

DOVANŲ KUPONAS Nr. 28

Kiekvienas jaunuolis ar jaunuolė, išsikirpęs šį kuponą, turi teisę visiškai nemokamai dalyvauti šokių pamokose, pristatant jį Šokių Akademijon c. Rivadavia 2237, Bs. Aires pirm. 15.11.37, nuo 19 iki 20 v.

Parsiduoda Radio

Garantuotos gamybos radio aparatus pigiausia parduoda: LUIS KROMPALCAS Av. San Martin 4650 - Bs. As.

SVEIKATOS BEIŠKANT

Kiek mūsų sveikata brangi, tas nežino, kas jos neteko.

Sveikata mūsų gyvenime turi labai didelę reikšmę, tik dažniausia tos reikšmės nesupranta žmonės labai sveiki, jauni, bevaistai savo jėgų išteklių, nusidėdami gamtos įstatymams. Bet štai žmogus suseraga ir tada ima suprasti sveikatos vertę.

Dar pusė bėdos pasiturintiems, kuriems duonos penkiaais pirštais uždirbti nereikia, bet su sirgus darbu žmogui, jau ne viena bėda, bet kelios — gydytojams paskutinius centus reik atiduoti, dienos eina, o uždarbio nėra, darbdavis pyksta ir pagaliau iš darbo iškaito. Sirgti darbininkui tai tikrai tragedija, nes daktarai retai iš karto ligą atspėja ir dar rečiau pagelbsti. Gerai, jei žmogaus organizmas stiprus, tai žmogus ima ir pagyja, bet jau senos geros sveikatos neturi.

Kiek man teko pastebėti, mūsų išeivių kolonijoje yra labai daug sergančių žmonių. Žinoma, jų tik mažą dalis guli lovoje ir yra labai silpni ligoniai, bet dauguma tai serga kroninėmis ligomis ir blogai jaučiasi. Neturi tų jėgų, to linksmumo, kaip Lietuvoje ir kaltina Argentinos klimatą. Daugelis aimanuoja:

— Klimatas kaltas! Lietuvoje, būdavo, ir pavagai prasčiau ir nusidirbi, kaip jautis, o jėga tai pati, rodos, veržiasi laukan...

Bet iš tikrųjų tai daugumas klysta ir mažai yra asmenų, kuriems tikrai Argentinos klimatas kenkia. Kaltos čia įvairios blogos darbo aplinkybės, į kurias patenka lietuviai ir, pagaliau, jie patys kalti savo sveikatą ir jėgas praradę.

„A. L. Balso“ skaitytojų dėmesiui Sveikatos Skyriuje patiekiami visą eilę straipsniukų apie žmogaus nesveikatos pagrindines priežastis ir apie tai, kaip nuo jų apsisaugoti, sekant natūralios medicinos daktaro A. Vanderio metodą.

Jau prieš pusmetį skandinavai Rikklis, vėliau vokiečiai Kune ir dabar d-ras A. Vanderis tyrinė-

jo žmogaus prigimtines jėgas, dėsnius ir organizmo gyvybės apraškas. Savo išradimus jie bandė ant savęs, išbandė ant tūkstančių ligonių ir šiandien natūralinis gydymo metodas yra labai paplitęs Šiaurės Amerikoje, Vokietijoje, Austrijoje ir, Hitlerio ištremtam d-rui A. Vanderiui apsigyvenus Barcelonoje, jis pradeda plisti ir Ispanijoje.

Natūralinio gydymo esmė glūdi tame, kad iššaukti žmogaus kūno apsisaugojimo ir gyvybės išlaikymo jėgas ne vaistais, kurie dažniausiai padaromi iš nuodų, bet natūraliais dalykais: šaltu vandeniu, karštu vandeniu, gerais, kompresais, saulės spinduliais, tinkamu žmogaus organizmui valgiu, pastiprintu kvėpavimu, gimnastika ir panašiai. Visa tai iššaukia arba padeda žmogaus organizme glūdinčioms gyvybės jėgoms, kurios atnaujina ligos suardytus kūno audinius, išvalo kraują, užgydo žaizdas.

Be to, susipažinus su natūralinio medicinos mokslo pagrindais, sveiki taip pat turės didžiąją naudą, nes čia suras taisykles, kaip išlaikyti tą sveikatą iki gilios senatvės nesusergus. Pažinodami ligų pagrindines priežastis, žmonės nekaltins klimato ir supras savo klaidas, kurios vėliau ar anksčiau atsilieps.

Tiesa, daug kam natūralinės medicinos pagrindai atrodo keisti, nes jie griaua daug įsigyvenusių papročių ir nusistovėjusių nuomonių apie žmogaus organizmą. Vienok visas šis mokslas iš pirmo neišaužtas, bet pagrindas gyvybės dėsniais. Visi tvirtinimai išaiškinti, išbandyti, patikrinti pačių skelbėjų, ir tūkstančių šio mokslo pasekėjų.

Pati patyrusi šio mokslo teisinę gumą, matydama, kaip pagerėjo sveikata mano pažįstamų, kurie gydosi šiuo metodu, noriu ir „A. L. Balso“ skaitytojams patiekti šio medicinos metodo pagrindus, kad galėtų pasekti, kas jiems tinka, ir jų gyvenimo aplinkybėse įmanoma.

E. Ryselienė.

Didelė Klinika "CONSTITUCION"

- 1.) ŠLAPUMO ANALIZAS, ištyrimui Blenoragijos ar tikrai išgydyta. Išgydymas galutinis, naujoviškas ir greitas.
- 2.) KRAUJO LIGOS IR MAZAKRAUJYSTĖ.
- 3.) AVARIOS visų laipsnių. Gydymas patikrinus.
- 4.) ODOS kroniška egzema, votys, plaukų kritimas. (Ultravioletiniai Spinduliai).
- 5.) HEMOROIDAI — gyslų ištinimas, Prof. Sicardo metodu.
- 6.) LYTINIAI NUSILPIMAI išgydomi Prof. Cicarrelli metodu.
- 7.) NERVŲ LIGOS: nemiga, neurastenija, smegenų nusilpimas.
- 8.) REUMATIZMAS, diegliai, sloga, astma visiškai išgydoma nauju vokiečių būdu. Atydus analizas užtikrina ligos nustatymą.
- 9.) ŠIRDIES greitas mušimas, nuvargimas, spaudimas.
- 10.) PLAUCIAI: kosulys, uždegimas, džiova.
- 11.) SKILVYS: Išputimas, nervingumas, užkietėjimas, vėmimas.
- 12.) GERKLĖ, nosis, ausys: nukrypimai, polipai, uždegimai.
- 13.) MOTERŲ ligos: (atskirai) gimdovės ligos, mėnesinės ir kitos. Naujoviški mūsų įrenginiai ir specialistų praktika užtikrina greitą ir tikrą gydymą.

Visiškas Išgydymas \$ 40. 5 p. į savaitę

ANALIZAI IR PATARIMAI NEMOKAMAI SUPRANTA LIETUVISKAI

Nuo 9 iki 21 val. — Sekmadieniais nuo 9 iki 12 val.

Palengvintas mokėjimas. — Pigios kainos.

L I M A 1618 (Prie Plaza Constitución)

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS

APTARNAUJAMAS GYDYTOJAIŠ SPECIALISTAIS

- 1) Šlapumo analizai ligos pažinimui.
- 2) Analizai Wassermann, seilių ir t. t.
- 3) Kraujo analizai, lytinių ligų gydymas.
- 4) Odos ligos: Egzema, plėtmal, plaukai.
- 5) Hemoroidas: pašalinami be skausmo, be operacijos.
- 6) Impotencijos gydymas, skubus jėgų grįžimas.
- 7) Gerklė, nosis, ausys: Uždegimai, tonsilai.
- 8) Širdies plakimas. Elektriškas gydymas.
- 9) Plaučių ligos, kosulys, Diatermija.
- 10) Vidurių ligos, vėmimas, išvalymas.
- 11) Reumatizmas: Kaulų ligos, kataras.
- 12) Moterų ligos: (atskirai). Mėnesinės.
- 13) Venerinių ligų skubus, beskausmis gydymas.

APLANKYKITE MŪSŲ KONSULTORIJĄ IR PAZINKITE NAUJOVIŠKĄ BŪDĄ GYDYMO

PATARIMAI IR ANALIZAI V E L T U I

nuo 9 — 21. Sekmadieniais nuo 9 — 12 val.

PILNAS IŠGYDYMAS \$ 40, MOKANT \$ 5 SAVAITEI Ekonomiški abonementai ratomis.

RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

J. SUDNIUS & D. REALE

Savo fabrike išmokina važinėti autu, paruošia mekanikus, padeda surasti tarnybas savo mokiniams.

CALLE RIO NEGRO 3960

BUENOS AIRES

U. T. 61 — Corrales — 1524

Kaip Caro Generolai Bandė Sušaudyt 700 Lietuvių Kareivių

Organizuodamiesi po tiltais, Galicijoje 1917 m. lietuviškus batalijonus tvėrė patys kareiviai.

(Kaune įvykusio buvusių lietuvių karių Rusijoje suvažiavimo proga)

Gavęs iš Lietuvos laikraštį su suvažiavimo aprašymu ir atvaizdais, skubinau skaityti atsiminimus iš tų įdomių kovų, nes ir mane palietė "laimė" būti kariu Atskiro Lietuvių Batalijono.

Ziurint į nuotraukas, matosi kariai uniformuoti, karininkai, generolai; gauni įspūdžio, kad visi buvusieji lietuviškų dalių kariai į generolus išvirto.

Skaitant taip pat matosi kaip "kas tai" suvažiavimus darė, tarėsi, lietuvius organizavo, būrė kruvon ir "keno tai" dėka dygo, augo ir bujojo lietuvių batalijonai. Reiškia, taip kaip ir senovėje: ponai, bajorai, suvažiavę, sprendė Lietuvos likimą.

Ir atsimenu, kaip 1917 metais gražų vasaros rytą Galicijos tarpkalniuje matau 700 lietuvių karių, ratu apstojusių rusų generolą, komandyrą 22 - ro Armeiško korpuso, kuris jiems skaito komandanto pietvakarių fronto gen. Gutoro įsakymą, kurio turinys maž daug skamba sekanti: **Mirties dekretas septyniems šimtams lietuvių.**

"Kariams lietuviško batalijono, kuris randasi prie trečios Finliandkos divizijos, įsakoma laike trijų dienų visiems išsisklaidyti po 22 - rą Armeišką korpusą. Neišpildę šitą įsakymą — bus priversti ginklo jėga."

700 lietuvių klausosi "prikazo". Vyrai kai ažuolai, su nudėvotom uniformom, pusiau basi, bet dvasioje tvirti, klausosi mirties dekreto.

"Lietuviškų pulkų steigimo komisijų" čia nematyti, žibančių antpečių taip pat, tai maž daug 700 lietuvių, išsiskyrusių iš lenkų divizijos. Iš keturių lenkiškų pulkų išsiskyrusios grupės sudaro keturias rotas (kuopas), kurias tvarko buvusieji feldfebeliai ir unter oficeriai (puskarininkai) ir viso batalijono "labui" turime vieną jaunutį karininką praporščiką Pangonį, kuris tuom kart ir buvo mūsų batalijono vadu.

Generolas įsakymą perskaitęs, lietuvius dar išbarė ir palygino mumi tam žmogui, kuris tyčiomis atsistėjęs ant galžkelio bėgių ir neleistų traukiniui praeiti. Ant to vienas iš mūsų, būtent drg. Šlimas jam atsakė, kad tas traukinys praėjo pro lenkus, praėjo pro latvius (jie jau turėjo susiorganizavę savo tautiškas dalis), tik ant mūsų lietuvių sustojo ir negali praeiti.

Komandyras korpuso išvyko davęs tris dienas pagalvojimui. Ir vėl matau tuos pačius 700 lietuvių, susirinkusių esamos padėties aptarimui. Stai ateina karininkas lenkas, koks tai Tiškevičius, ir kalba lietuviams, peikia, smerkia mūsų sumanymus ir pastangas, įrodinėja mūsų "klaidą"

kurią padarėme išsiskirdami iš lenkų divizijos: nurodo pavojus ir grėšiančią mums mirtį, ir pataria pulti lenkams po kojų, o jie mums padėsia grįžti atgal jų divizijon. Mūsų ūpas prislėgtas.

Bet stai ateina du karininkai, ir pasveikina mus lietuviškai, pasisako mums kas jie yra ir ko atėjo: Tai Klimaitis ir Juozapavičius. Jie toli budami išgirdo balsą savo tautiečių, skriaudžiamų ten toli Galicijos kalnuose. Jie pirmi išdrįso prisipažinti lietuviams esą ir atvyko pas mus pačioje pavojingiausioje valandoje, ir pridavė mums drąsos mūsų kovoje iki galui. Prakalbėjęs svečiams lietuviškai, lietuvių tarpe sujudimas ir visų akys blizga džiaugsmo ašaromis, o kai kurie verkė kai maži vaikai, savo tautiečius pamatę. Pakol gyvi lietuvi dalyviai atskiro batalijono, atsiminę šių tautiečių vardus su pagarba minės. Ir taria lietuviams: — "Laikykimės... Jei mirsim — Lietuva žinos, kad čia 700 jos sūnų palaidoti"

Svečiai išvyko prižadėję mus paremti ir apie mumi rupintis, o mes už trijų dienų vėl apstoję generolą, kuris atvyko mūsų nusistatymą išgirsti kas link išsiskirstymo, ir trumpai klausia: — "Taip... ar ne?"

Neigiamas atsakymas. Generolas duoda dar tris valandas pagalvojimui. Atsipašo, kad pasakui ant jo nepyktumem, nes jis tik "daras kas jam įsakya". Ir, išvažiuoja.

Ilgoji naktis... Daugelis bijo ir nakvoti stovykloje, bet eina naktį praleisti kalnuose, krūmuose.

Ir nei tie garsūs Peterburgo nei Maskvos lietuvių komitetai neateina pagelbon, nei liet. pulkų steigimo komisijų nesimato!

Tai vienas iš Atskiro Lietuvių Batalijono organizavimo epizodas, o jų daug reikėjo pergyventi, bet visus minėti išėitų ilga istorija, kai kuriuos įvykius ilgai prisimindavome, pav. sakydami: — "Ar atsimenat vyrai kaip mumi formiravo po gelžkelio tiltu?"

Čia kuris buvusis Atsk. L. B. no karys mano žodžius skaitys, taip pat karčiai nusišypsos atsiminęs tą garsųjį tiltą, netoli Olhoveų kaimelio, Podolsko gubernijoje... Ten taip pat lietuvių batalijonui buvo "vieta" paruošta.

Mąst lietuviškų kariuomenės dalių organizavimo iniciatyva kilo pačių kareivių tarpe ir anaptil ne iš Maskvos nei Petrogrado, kaip kad iš "sumodernintų" aprašymų atrodo; vykdam šį mūsų sumanymą, reikėjo daug pasiaukavimo ir pasišventimo, nes reikėjo pergalėti daug kliūčių, pav. kurie skyrėmės iš lenkų di-

vizijos: lenkų vadovybė nenorėjo mus išleisti. Gražumu ir piklumu mumi ragino pasilikti pas juos. Mūsų norą išsiskirti vadino "nenorėjimu tarnaut (!)" Kuomet išsiskyrėme — rusai neleido, buvome aukomis visokių provokacijų. Mus vedė tiesiai į apkasus "suorganizuoti". Visą tai turėjome pergyventi, ir visas

Juozas Laurinaitis, nuolatintis "A. L. Balsas" bendradarbis, šiam straipsnyje paduoda pluoštą atsiminimų, kaip formavosi pirmutinės lietuvių kariuomenės dalys Galicijoje lygiai prieš 20 metų.

priešų klastas nugalėti, o labiausia mumi pykindavo tai, kad girdėdavome ir iš lietuviškos spaudos mes sužinodavome, kad lietuvių inteligentija, gyvenanti Rusijos centruose, buvo priešinga lietuviškų dalių organizavimui, kas dar labiau sunkino mūsų padėtį, ir lietuviški karininkai pas mus atvyko tik tuomet, kai mūsų batalijonas jau buvo oficialiai organizuotas, ir turėjome visą eilę karininkų rusų su pulkininku Gimmelmanu prišaky.

Taigi Gegužės mėnesį 1917 m. lietuvių, skaičiuje apie 700, su vienu karininku, iš keturių vietų, iš keturių lenkiškų pulkų, skirtingais keliais, keturiose grupėse traukė Galicijon ir buvo vedami tiesiai į apkasus.

Lietuviai klastą supratę gryžta atgal ir apstoja prie antro razriado abazo 3-čios Finliandkos divizijos.

Lietuviai, išrinkę delegatus, siunčia pas gen. Guto'ą, kuris delegatus išvies duoda įsakymą lietuviams per tris dienas išsiskirstyti.

Delegatai važiuoja į Petrapi-

lį. Liepos mėn. nevykus garsiajai Kerenskio "nastuplenijai" pietvakarių fronte, ir rusų kariuomenei galvatrukčiais traukiantis atgal, lietuvių batalijonas gero-

kaui išretėja, liekame apie 500 kareivių ir turime du oficerius: lietuvių Pangonį ir kita — ukrainietį.

Apstojus 12 verstų, nuo Austrų rubežiaus, kaime Jeromirka, lietuvių batalijonas vėl apgaulingu būdu pašauktas į mūsų ties Olhoveų kaimu, ir kad pasekmingiau lietuvius išsklaidžius, buvo šaukiami ne visi, bet tik, tie, kurie buvo dar tinkamame stovije, nes po "atstuplenijai" daugelis buvo be ginklu, be drapanų ir be amunicijos.

"Eisime visi, vyrai!... — sakėme. — "Kas bus, tai bus visiems".

Čia įvyko aukščiau minėtas epizodas "formiravimo" po gelžkelio tiltu.

Pergyvenus dar daug visokių išbandymų, vieną gražią vasaros dieną (rodos, tai buvo Rugsėjis) pribuvo pas mus grupė rusų karininkų, išrikiavo ir priėmė mūsų batalijoną. Batalijono vadu stoji pulkininkas Gimmelmanas. Geras buvo senis, mylėjo lietu-

vius, žadėjo su mumis į Lietuvą važiuoti. Nuo šio laiko mūsų batalijonas nustojo būti provokacijų auka, bet buvome kaip pavyzdinga kariuomenės dalis. Su karininkais rusais taip pat sugyvenome gerai, ir jie didžiosios savo kariais. Artinantis žiemai, jau matėsi batalijone keletas karininkų lietuvių, o kai atvažiuojame į Vitebską, žiemą, pabaigoje 1917 metų, pradėjo masiniai priubiti karininkai ir kareiviai (tuomet susitvėrė ir liet. pulkų steigimo komisijos) bet jau tas visas mažai buvo reikalinga, nes Vasarije 1918 m. Atskiras Lietuvių Batalijonas Vitebske jau likvidavosi.

Buvant Vitebske, batalijono vadu jau turėjome lietuvių Juozapavičių (tas pats kuris pirmas mus aplankė Galicijos kalnuose). Jis taip pat rodos buvo ir Vitebsko įgulos viršininku.

Tai tiek iš atsiminimų... Reiškia, ne visi buvome generolais!...

J. Laurinaitis,

Vaikų Lopšeliai Sovietų Sąjungoj

Herman H. Dinsmore žurnale New York Times Magazine straipsnyje „Sovietuose gyvenimas gyvenamas griežtai“ be kitko aprašo lopšelių arba kūdikių globojimo įstaigų reikšmę Sovietų Sąjungos valstybiniame gyvenime ir motinų pašaukime.

„Lopšelis arba nurserija (vaikams globoti įstaigos) yra vienas iš laimingiausių Sovietų atsiekimų. Jis ne tik palengvina tėvų našta, nebekalbant atsakomybę; jis priaugina puikius jaunus vyrus ir moteris. Kaganovičiaus vardo lopšelyje, pavyzdžiui, galima stebėti nepaprastai puikias tvarkingo maitinimo, miegojimo ir žaidimo pasėkas. Kambariai, kuriuose kūdikiai miega, yra dideli, ardvūs, turi daug oro, saulės šviesos ir yra be mažiausios dėmės svaruteliai. Ir patys vaikai tenai pastebėtinai sveiki ir

laimingi. Jų tėvai gali juos lankyti, kiek nori, atatinkamomis valandomis. Ir rusai, kaip ir kitos tautos, savo vaikus labai myli. Šeimyniniai santykiai Sovietų Sąjungoje, kaip ir kitur, yra nepajudinami. Dirbančiai motinai, arba turinčiai kur išėiti motinai, lopšelis atlieka senelės arba auklės vaidmenį ir atlieka kur kas geriau. Vaikai anksti gauna pradžią ir gana greitai yra perkeltami į vaikų darželius, kur, šalia Sovietų ideologijos skiepijimo, jie žaidžia žaislus ir mokosi dainų bei kolektyvaus gyvenimo. Pavakario poilsis jiems yra tiek pat reguliari pareiga, kaip ir vidudienio pietūs.

Lopšelyje yra 250 kūdikių ir apie 700 vaikų darželyje, ir daromi prisiengmą dar naujam kūdikių šimtui priimti.

„Vakarai“.

LIKVIDACIJOS KAINA PARSIDUODA:

- Marškiniai,
- Kaklaraiškščiai,
- Kojinės, Skybėlės,
- Šiaudinės skrybėlės,
- Diržai, Perfumerija ir
- Apatiniai baltiniai moterims.

calle Tucuman 267 BUENOS AIRES

(Pusė kvadros nuo L. N. Alem)

Pristačius šį skelbimą duodama 10% nuolaidos.

Upton Sinclair

Provokatorius

(ROMANAS)

(56)

Piteris kas rytą pirkinėjo „Times“ ir ten perskaitydavo ištaisą puslapį apie raudonųjų persekiojimus, kurie buvo aprašomi kaip didžiausi patriotiškos pareigos žygiai. Bet tai Piterį mažai paguodavo. Jis skaitė vedamuosius, kurie buvo išstas triumfo žygis prieš raudonuosius. Piterio sąmonė emė vėl po truputį prisikrauti drasa, ir jis emė gėdintis savo nepagrįstus baimės. Piteris stengėsi, kiek tik galima, būti „vyriškesniu“ vyru, šimtaprocentiniu, grynakrauju amerikiečiu. Juk dėl to jis kasdien du kartus skaitė „Times“, kad pasidra sintų ir kad žinotų, kaip elgtis.

Mak Givnėjus patarė Piteriui dėtis viena iš daugelio pereitoms nakties aukų. Tai jį gana linksmai nuteikė. Tuo tikslu vienoje galvos pusėje jis nukirpo plaukus, tą vietą apdėjo vata ir apklijavo kažkokia pripteta drobe. Taipogi jis apsklijavo kaktą, skruostą. Paskiau storai aprišo vieną savo alkūnę, tarytum jį būtų išsukta arba išlaužta. Taip susitvarstęs jis nuvyko į American - House. Mak Givnėjus jį sutiko labai širdingai juokdamasis. Jis davė jam naujų nurodymų, kurie turėjo atstatyti Piterio sielos ramumą. Piteris dar kartą turėjo įkopti į Olimpą.

Ziurkiasnapis emė aiškinti. Esanti labai turtinga ponija, kurią daug kas vadinąs net milijardiere, ir kuri atvirai save laikanti raudonąja ir blogiosios rūšies pacifiste. Po to, kai buvo suimtas jaunas Lakmanas, jį perėmusi jo veiklą, davusi pinigų „liaudies tarybai“ ir „antikarinei lygai“.

Be to, ji atlikusi dar ir daugiau žygių, kuriuos esą galima drąsiai pavadinti „provokiškais“.

Deja, šios ponios turtingumas neleido prie jos koku nors būdu prisikabinti. Jos vyras buvo kelių Akermano bankų direktorius ir turėjo įtakinę pažinčių. Vyras buvo didžiausias antisocialistas, vienas iš tų, kuris pasirašė laisvės paskolą. Jis nepaprastai ginčijosi su savo žmona, bet vis dėlto jis nenorėjo, kad jo žmoną kalėjiman pasodintų. Todėl nei policija, nei valstybės gynėjai neišdrįso kabintis prie bent kurio finansų karaliaus dvaro ponų.

— Ir vis dėlto ką nors reikia padaryti, — pareiškė Mak Givnėjus. — Toji prakeikta vokiečių propaganda ilgiau nebegali tęstis.

Piteris turėjo misis God (ponià Dievienę) įvesti į „tiesioginę akciją“.

— Misis God? — paklausė Piteris. Jam atrodė keistu supuolimu, kad Olimpo gyventojai tikrai turi šitokia pavarde. Šioji žymi ponija gyveno už miesto, ant aukštoko kalvos, netoli nuo Nelsės Akermano rūmų. Daugelis raudonųjų ir pacifistų dažnai lankydavosi pas ją, kad ji ju žaizdas ir bėdas banknotais apklijuotų. Dabar, Mak Givnėjo nurodymu, ten turėjo eiti ir Piteris. Piteris turis daug žaizdų, kurias reikia užklijuoti. Misis God tuo, pereitoms nakties įvykiu, labai pasipiktinanti ir nesėdėsianti sudėjusi rankų. Piteris džiaugėsi sa vo nauju uždaviniu ir linksmas išoko į tramvajų.

ŠESIASDESIMTS ANTRAS SKYRIUS

Nuo tos dienos, kai jis laukė jaunojo Lakmano, Piteris panašaus jaudinimosi nebuvo jautęs. Dėl to nepasisekimo jis joku būdu negalėjo sau dovanoti. Bet jis tikėjosi, kad šį sykį jam pavyks senąsias savo klaidas atitaisyti. Jis nuėjo pėsčias

keletą mylių nuo paskutinės tramvajaus stoties ir gražiu miškiuku bei itališku sodu užlipo į kalvą, kurioje stovėjo ponios Dievienės rūmai.

Piteris buvo sukaitęs ir apdulkęs nuo ilgo ėjimo. Jo visas veidas buvo išprakaitavęs ir veido tvarščiai buvo juodu prakaitu permirkę. Savo geriausiais gyvenimo momentais jis nebuvo panašus į garbingai atrodantį žmogų. O dabar, su savo sudraskusia šiaudine skrybėle rankose, jis daugiau buvo panašus į valkata. Bet prancūzė patarnautoja, kuri jam atidarė duris, atrodė, buvo pripratusi prie nepaprastų lankytojų. Ji neįsakė Piteriui eiti pro tas ar kitas duris; ji negrasino jam ir šūnimis. Ji tik pareiškė:

— Prašau, sėskite Tamsta. Aš tuoj pranešiu poniai.

Netrukus pasirodė ir pati misis God, kaip olimpinis gerovės debesėlis. Tai buvo stora, stipri ponija ir puikiai tiko dievės rolei. Piteris šiuo momentu pasijuto tartum apstulbęs. Kaip jis išdrįso čia įeiti? Nei de Soto viešbutyje su visomis dievybėmis, nei finansų karaliaus Nelsės Akermano rūmuose Piteris nesijautė toks menkas ir mažas, kaip čia, prieš šią, lengvai judančią, didelę poniją. Tai buvo pertekliaus įsikūnyjimas, tai buvo „tikroji“. Nežiūrint į gerą jos žydrų akių žvilgsnį, jį Piterį sukėlė slėgiančio apsisvarstymo įspūdis. Jis nežinojo, kad džentelmeno pareiga yra atsistoti, jeigu dama įžengia į kambarį. Vis dėlto jo instinktas vertė jį atsistoti, vertė atsistojus žiūrėti žibančiomis akimis, kai dieviškoji dama ėjo per kambarį.

— Labą dieną, — tarė jį lengvu, bet sultingu balsu ir pažvelgė į jį didelėmis, geromis akimis.

Piteris mikčiojo:

— La-aba die-na, misis God.

(B. d.)

Korespondencijos

LIETUVAITĖS VARO SAVO VYRUS Į KAPUS

Montevideo. — Treti metai serga Aleksandras Jankauskas, 33 metų amžiaus, paeinantis nuo O. nuškio, Trakų apskrities. Prieš su sirgimą gyveno Kasaboj ir dirbo "Svifte". Bet štai įvyko staigi nelaimė: jo žmonelė pamilo kitą vyrą ir atsiskyrė. Jau trys metai ji gyvena su kitu vyru Penarol.

Aleksandras Jankauskas, palikęs be žmonelės, kurią labai mylėjo, pradėjo rūpintis, nerimauti ir iš tos priežasties taip susirgo, kad tapo paatipintas ligoninėje Ferrin Ferraro. Gydytojai pripažino, kad serga džiova. Visa Urugvajaus lietuvių kolonija piktinasi tokiomis moterimis, kurios savo vyrus varo į kapus. Matydami Jankausko tragėdiją, kilnios sielos lietuviai — Bronius Dulke, Kastantas Seilius ir Veronika Banevičienė — pagamino aukų lapus ir aplankė kai kurias Villa del Cerro ir Barrio Casabo lietuvius, parinkdami aukų ne laimės patiktam broliui. Štai tu geraširdžių aukautojų sąrašas:

Aukavo: Edvardas Zajankauskas \$1.40, Vincentas Milgintis \$1.00. Po \$0.50: P. Kavaliauskas, A. Murnikovas ir K. Lingis. V. Žilinskas \$0.40. Po: \$0.30: J. Kašėlienė, S. Berekėta, M. Bartnikienė, V. Rumanas ir V. Krikščionas. Po \$0.20: A. Pukelis, V. Treigys, J. Šiaudys, J. Semelunskas, K. Treigys, J. Valentinas, V. Jeskelevičius, K. Valentinas, J. Zalatorius, N. Mirsevas, S. Kupstas, V. Kirilis, A. Gurskis, V. Bankauskas, M. Miliuviene, A. Simanskis, V. Banevičienė, E. Vėžienė, E. Okuniavičius, J. Bartniekis, J. Seriošas ir P. Grinas. Po \$0.15: F. Svirnavičius, J. Dapkus ir Z. Rauluškevičius. Po \$0.10: Br. Dulke, Z. Zinkevičius, V. Puzonas, N. Malakauskas, B. Bumbulis, V. Norūnas, K. Seilius, D. Aleksandravičius, A. Pakuška, M. Petrušis, K. Vilušis, A. Pabrinkis, J. Pašukonis, J. Biekša, A. Grebliukas, O. Čeponiūtė, P. Milašius, F. Nevieras, I. Griganavičius, M. Va reikienė, Kučiauskienė, A. C. Vėžys, K. Popierai, J. Kundrotas, P. Maksvytis, A. Kotelinas, A. Korpus, L. Zebraitis, A. S. J. Šuolkus, R. Rožėnas, A. Bierukovas, J. Moiberis ir J. Morkevičius. Ir \$0.06 aukavo Antanas Vasiliauskas. Visos aukos urugvajiškoje valiutoje.

Nelaimingo lietuvių darbininko ir ligonio vardu visiems aukavusiems nuoširdžiai dėkoja: **Aukų Rinkėjai.**

NAUJAS ŽURNALAS

Montevideo. — Teko patirti, kad mūsų žurnalistas drg. Jurgis Lazdauskas greitoje atėtyje išleis naują žurnalą — "Lietuviai Amerikos Pietuose", — kurio pirmas numeris pasirodys 1938 Naujų Metų proga. Minėtas žurnalas bus demokratinės pakraipos, 68 puslapių. Žurnale bendradarbiaus žymūs Lietuvos ir užsienio lietuvių žurnalistai, kurių tarpe yra ir drg. J. A. Šičas ir kitų. Žurnalo adresas: Casilla de Correo 542, Montevideo, R. O. U.

Užsibrėžusiam tokį milžinišką darbą draugai Jurginui Lazdauskui, linkėtina geriausio pasisekimo Sveikinu žurnalą, kaipio mūsų kolonijos kultūros kibirkštį. **Paupietis.**

TRAGINGAI ZUVO PRANAS DAGYS

Córdoba. — Lapkričio 2, 1937 "San Vicente" kapinėse tapo palaidotas lietuvis **Pranas Dagys**, kilęs iš Kalvių kaimo, Kamajų valsčiaus, Panevėžio apskrities. Jis tragingai mirė 31.10.37. Jo lavoną palaidojė Lietuvių Savisaipos Draugija "Neptūnas". **J. Kemeklis.**

PASITARIMAS MOKYKLOS STATYMO REIKALU

Montevideo. — 21.11.37, 3 v. p. p. Dr. Jono Basanavičiaus vardo mokykloje, c. Rio de Janeiro 87, Cerro, įvyks visuomenės ir organizacijų atstovų pasitarimas mokyklos statybos reikalu. Fondas jau pradėtas birželio mėnesyje šių metų. (Kiek jame yra ka pitalo?) Tėvų ir rėmėjų jau susirašė 52 asmenys. Atskiri asmenys ir organizacijų delegatai prašomi dalyvauti šiame susirinkime. **Antanas Lazdėnas.** Komiteto Vald. pirm.

LAISKAS IS URUGVAJAUS

Gerbiamoji „A. L. Balso“ Administracija: — Siunčiu banko čekį Nr. 26235 sumoje \$ 30.00 m/n., kurių \$ 18.00 eina apmokėjimui mano fotografijos studijos skelbimo „A. L. Balso“ kalendoriuje 1938 metams, \$ 10.00 — už mano ir mano brolio Juozo Bartnikaičio, gyvenančio Klaipėdoje, prenumeratą 1938 metams, o likusius \$ 2.00 prašau perduoti lietuvių padegėlių Vytauto Saveikos šeimynai, apie kurių nelaimę išėjusiai neparemsim, tai itin pašalpa vargiai juos pasieks. O jei ir pašelpsi, tai šiandiena neturime leisti būti nuogiems ir alkaniems.

Mano, kaipio ne Argentinoje gyvenančio šis menkutis prisidėjimas prie pagalbos nelaimėms ištiktam tautiečiui, lai būna pavyzdys ir kitiems, nes lašas po lašo, bematant ir pilna stiklinė prisipildys.

Su tikra pagarba, **St. Bartnikaitis,** Foto Arte „Esba“ sav.

Redakcijos Priešas: Vytautas Saveika prašomas užėti Redakcijon, atsiimti iš Urugvajaus prisijungtą auką.

STREIKAS MAIŠŲ FABRIKE

Spalių 26 d., 1937 susstrijavo R. N. del Sel fabriko darbininkai. Šiame fabrike, prie vatos išdirbinų ir prie maišų audimo dirba 1,800 darbininkų vyrų ir moterų. Fabrikas begėdiškai išnaudoja darbininkus, dėl ko ir prasidėjo streikas.

Darbininkai laikosi gana vieningai, tik labai gailla, kad yra nesuspėjusių vyrų ir moterų, pataikaujančių kapitalistams. Jie ne tik kad patys streikaučiau, bet ir kitus darbininkus ragina prie išdėvikiško darbo. Streiklauzių tarpe yra keletas nesusipratusių lietuvių. Gėda! **Darbininkas**

LIETUVAITĖS KAPAS BRAZILIJOS

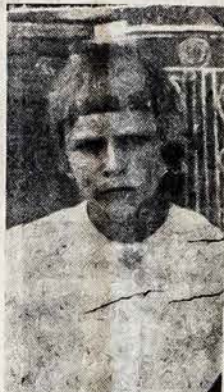
Sao Paulo. — Spalių 31, 1937 "Araca" kapuose tapo palaidota jauna, vos 14 metų amžiaus sulaukusi lietuvių tėtė **Petronėlė Kriauciūnaitė**, kilusi iš Kunigiškių kaimo, Viikaviškio apskrityje. Didžiausiam nuliūdime liko dyi sesutės ir brolis Vladas, kuris yra nuolatinis "A. L. Balso" skaitytojas.

Vėlionė Petronėlė atvyko Brazilijon dar būdama visiškai mažytė. Čia mokėsi, o pernai pradėjo tarnauti, pagalbdama savo šeimai. Bet susirgo gripu ir trejetą savaičių pasirgusi pasimirė "Santa Casa" ligoninėje 30.10.37. Į kapus palydėjo 16 automobilių ir daugybė lietuvių šeimynų, kurie pažinojo vėlionę ir gerbė ją kaipio susipratusią ir dorą lietuvaite.

Ant raudono smėlio kapo sudėta daugybė vainikų ir gyvų gėlių. Lai būna lengva tolimos Brazilijos žemelė jaunai lietuvaitei, kuri kaip skaisči gelė vos pražydusi tapo išrauta iš gyvųjų tarpo, atimant seniems tėveliams di delę gyvenimo paramą. **Jonas Butauskas.**

Mirė E. Zabolevičiūtė

Skaudi nelaimė ištiko lietuvių darbininkų Zabolevičių šeimyną. Lapkričio 8, 1937 pasimirė jų mylima dukrelė Elenutė, sulaukusi vos 11 metų amžiaus. Pas savo tėvelį Viktorą Zabolevičių ji atvyko iš okupuotos Lietuvos švenčionų apskrityje, Zuikų kaimo, 1933 m. drauge su savo mamyte,

A. a. Elena Zabolevičiūtė, mirė Val. Alsinoje 8 - 11 - 37.

broliuku Petru ir sesute Eugeni ja. Dalyvaujant giminėms ir pažįstamiems bei geriems kaimynams Elenutė tapo palaidota Sarandini kapuose 9-11-37, papuši ant jos kapą daugybė gyvų gėlių vainikų.

Lietuvių darbininkų šeimos smūgio palengvinimui aukavo šie geraširdžiai lietuviai:

Kastantas Juršė \$20.00, K. Galkevičius ir J. Rastenis po \$10.00. Po \$5.00 aukavo: St. Gendvilas, J. Tamošaitis, J. Žilėnas, J. Lukošius, I. Domkus, B. Hukas ir St. Stanevičiūtė. P. Navickas \$3.00. Po \$2.00 aukavo: J. Pumputis, K. Kanušas, Danielius, P. Kvanuskas, J. Klimas ir J. Zambel. Po \$1.00: F. Gendvilienė, D. Steponavičius, B. Silvinavičius, E. Kanušaitė, M. Navickienė ir A. Sabalyš. Irenė Gendvilaitė \$0.50. Alb. Silvinavičius ir B. Rastenis po \$0.30. Prie šių aukų dadėjus \$22.60, kurinos suaukavo mirusios lietuviškos tėvelio draugai, drauge dirbanti Lavadere Avelanadoje, viso susidarė \$117.70. Viktoras Zabolevičius širdingai dėkoja visiems draugams ir draugėms bei kaimynams už tokią brolišką paramą skaudžios nelaimės metu. **St. Gendvilas.**

KOLEKTUOJA MOKESČIUS

Devynis barbulus pūtę ir suprogdinę valdiško "Išvieno" valdininkai jau skelbia, kad kolonizavimas atidėtas. O dar taip neseniai tikrino, kad "tuoj vyksis į Misiones".

Dabar "politiniai ekonomistai" kieno adresa sužino, siunčia paragimus mokėti mokesčius. Jie nori suprofanuoti ir spaustuvės steigimo idėja.

Gavęs pa'raginimą.

Ar Jūs nemiškiat Lietuvoje jau skaito "Argentinos Lietuvių Balsą"? Jei dar ne, tai siųskit Balsui penkinę, o jis Jūsų brangiuosius lankys kas savaitė.

SAVAS PAS SAVĄ!

LIETUVIS RADIO TECHNİKAS

A. Mušketas

MONACO 4423, (Casi esquin)

BUENOS AIRES Sanabria 2700)

Jei nori pirkt radio aparatą dirba, o ne ten, kur pard kitur, pasiteirauk pas Mušketa, nes Mušketas yra specialistas radio technikos srityje, Buenos Aires mieste.

Taigi taisau senus naujus. Beto duodu ant sas tolimiausias provirus ratas prisuniu pastu Maskva, Berlyną, Paryžių, Londoną, Praga, Romą — pirkit aparatus. Darbą garantuoju. **PASTABA: K nuolaidos.**

nesiduok apgauti: pirkt ten, kur uoda. Taigi pirmiaus, negu pirkti ketą, nes Mušketas yra specialistas baigęs radio technikos mokyklą

radio aparatus ir mainau senus ant išsimokėjimo už tą pačią kainą. Į visus Argentinos kraštus aparatus. Taigi, kas norit klausyti visą pasaulį: Paryžių, Londoną, Praga, Romą — pirkit aparatus. Darbą garantuoju. **Atsate su šiuo skelbimu, tas gaus 10%**

Dra. Adela Schuster de Itzcovich

CHIRURGE DENTISTE

Blombavimas porcelana, auksu ir platina. Sudėjimas dantų pigiomis kainomis. Silpnų dantų pagydymo ir sustiprinimo specialybė. 30 metų profesionalės praktikos.

CORRIENTES 2791, 1-er piso, dep. I. U. T. 47 - Cuyo - 2494

„Ultramar“

(buv. firma F. Misler)

LAIVAKORTĖS į ir iš

EUROPOS LABAI NUPIGINTOMIS KAINOMIS.

San Martin 650 - Bs. Aires. (U. T. 31-5475)

DIDZIAUSIAS IR VISŲ

Mėgiamiausias Viešbutis

Stasio Pavilonio

Čia yra valgykla su skaniais, šviežiais lietuviškais valgiais. Erdvūs ir patogūs kambariai. Maudynės su šiltu vandeniu.

Čia taip pat veikia ir darbo biuras.

c. B. de Irigoyen 1692 (Esq. Caseros

1 kv. nuo pl. Constitución)

U. T. 23 - B. Orden - 4675 Buenos Aires

VIENTĖLIS JURIDINIS BIURAS

vadovaujamas diplomuotų teisininkų atlieka: Visus teismų reikalus Argentinos, Lie'uvos, Lenkijos ir kitų šalių teismuose. Sutvarko prekybinius, civilius ir kt. reikalus. Padeda susižeidus darbe.

Rašome prašymus, darome visokius dokumentus, vertimus, kontraktus ispanų ir kitose kalbose. Išieškome palikimus, darome testamentus. Turime korespondentus ir įgaliotinius Vilniaus krašte ir kitose Europos dalyse.

Juridiniai patarimai atsilanktus asmeniškai teikiami visiškai veltui; patarimai laišku atliekami po to, kuomet klausėjas imoka 5 pesus korespondencijos išlaidoms.

Adresuokite: ESTUDIO JURIDICO "ESLAVO" c. LAVALLE 1362, Depto. 11. — Buenos Aires Darbo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 18 val.

SKUBUMAS GRETTUMAS UŽTIKRINIMAS SAUGUMAS

Instituto Medico Lima

Directorius: Dr. BARTOLOME BOSIO

SVEIKATOS APSAUGAI APSILANKYK PAS GYDYTOJĄ. Ypatin gas gydymas s biejų lyčių SLAPTOJI ligu. (Rezervuoti kabinetai) VENERINES LIGOS: Blenoragija, prostota, išsiplėtimai. Ištyrimas ar gerai išgydytas. SIFILIS, ODA, PLAUKU KRITIMAS, LYTINĖ IMPOTENCIJA. A. MALIZAI: Wagermann ir Kahn. Šlapumas, seilės, kraujas, GENERALI NE KLINIKAI, Pūvelis, viduriai, širdis, plaučiai, kepenys, reumatizmas, nervų ligos, HEMOROIDAI IR KITOS LIGOS. MOTERŲ LIGOS: Matriz, reakcija nėstumo. MEDIKALISKA ELEKTRIZACIJA: Diatermija, spinduljai ultravioletiniai, elektrocoagulacion, radiografija. GERKLĖ, NOSIS, AUSYS. Prižiūri ir operuoja Instituto personalas. Skubus ir geras gydymas ekonomiškomis kainomis išsimokėjimui, mokant po \$3.— savaitėi.

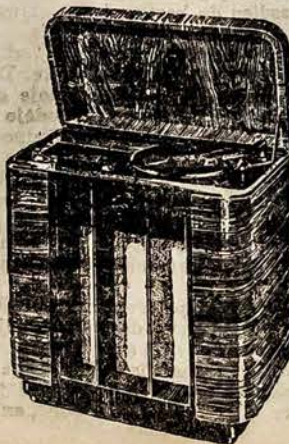
Pirmas apžiūrėjimas lietuviams nemokamas. Priėmimas nuo 9 iki 12, ir nuo 15 iki 20 val. U. T. 23 - B. Orden - 5240.

Lima 1909 (oeste)

Cia. Internacional de Viajes

San Martín 56 - Buenos Aires

Pigiausios laivakortės išvykimui ir giminių atsikvietimui parduoda Tarptautinėje Kelionių Kompanijoje. Taip pat parduodame laivakortes išsimokėjimui 6, 10 ir 15-kai mėnesių.

Vietos Lietuvių Gyvenimas

JAUNOSIOS KARTOS MENIS-KAS TRIUMFAS

Buenos Aires lietuvių kolonija 6.11.37 nustebino Dariaus Girėno vardo mokyklos mokiniai, pasirodymai "José Verdi" teatro scenoje. Teka naujos mūsų scenos žvaigždės. Marcelė Zemaitytė, Aldona ir Olga Arlauskaitės, Tuskaitė, A. ir M. Dauksaitės, R. Ozelytė, S. Žilinskaitė, E. Čerkauskaitė, T. Juodikaitė, — tekančios dainos - vaidybos meno žvaigždutės. O štai A. Klimanskis, V. Vitkauskas, J. ir P. Zemaičiai, R. Kazdaila, A. Adulis, J. Furmanavičius ir Albertas Kuraitukas bei Henrikas Tuska nė kiek neprastiau už didelius artistus suvaidino "Ponia Direktorių" ir Smagurę", kiti pasižymėjo deklamacijomis.

Didelis kreditas priklauso panelei mokytojai R. Roggero, kuri mūsų mažoms solistoms lietuviškas dainas pianu lydėjo, mokytojas P. Čiučelis režisavo, A. Arlauskas suflioravo, R. Butkus buvo scenoriū.

Šio gražaus vakaro vedėjais ir darbuotojais buvo mokyklos Tėvų Komiteto veikėjai: P. Čerkauskas, P. Kuraitis, K. Arlauskas, K. Tuska, kurie laike parengimo darbavosi drauge su P. Dauksa, M. Juška, Kazdaila, Zemaičiu, Aduliu ir kitais pavyzdgingų lietuvių šeimynų nariais. Jaunos mokių mamytės gelbėjo platint vaikų nupieštas programmas dabino gėlėmis svečius, kurių buvo virš 300. Garbės svečių tarpe matėsi ministeris p. J. Aukštuolis su neseniai grįžusiu iš Europos poniu Birute Aukštuoliene, Latvijos ministeris Dr. P. Olinš, Lietuvos Atstovybės pirmasis sekretorius p. B. Blavieščiušas, konsulas p. J. Kučinskis su ponia, pp. Grišonai ir daug kitų gražių svečių. Vienok labai gaila kad publikos nebuvo daugiau, kadangi tokis originališkas vakaras, patiems vaikams išpildant visą programą, kurioje buvo stambiai žavėtinai gražių vietų, turėjo daugiau svečių sutraukti.

Vyresnieji turėtų labiau remti mūsų mažųjų tokius gražius užsimojimus, tat paskui mažiau reiktų aimanuoti del mūsų jaunosios kartos ištautėjimo.

RUNIMĄ UŽPUOLĖ BITES

Mūsų draugą Runimą Belgrane pereitą savaitę užpuolė į sostinę atklydę du bičių spiečiai. Jis tuoj sukmandavo bites susimesti kur reikia ir kada viskas buvo tvarkoj, patelefono bitynui "Lituanica".

— Augustinas Tubinas su žmona ir 4 metų amžiaus sūnumi gavo vizas iš U. S. A. konsulato ir vyks apsigyventi Čikagon, pas Vilbasius. Tubiniai išgyveno Berisė apie 8 metus ir ten turėjo savo siuvelyklą. Dabar išparduoda didžiumą daiktų ir ruošiasi kelionėn. Jie yra dideli "A. L. Balso" draugai.

— Ambrasas Tamulynas 10-11-37 tapo operuotas Florito liginėje. Randasi salėje 7. Draugai, aplankykite.

— Mokytojas Povilas Korsakas 9-11-37 iš Sao Paulo atvyko apsigyventi Argentinon. Apsistojo pas mokytoją V. V. Nalivaiką.

CHORO REPETICIJOS ŠI SEKMADIENI

Drg. J. Želionio vadovaujamo "Argentinos Lietuvių Balso" viso choro repeticijos įvyks ši sekmadienį, 13-11-37, 3 v. p. p., "A. L. Balso" Redakcijoje, Independencia 2706.

Dainininkės ir dainininkai, visi kaip vienas, ateina punktualiai. Po repeticijų choras kviečiamas aplankyti S. L. A. pikniką Alsinoje.

— S. L. A. Val. Alsina skyriaus piknikas įvyksta Colonia Alemana parke, Villa Diamante, Val. Alsina, ši sekmadienį, 13-11-37, nuo 12 val. dienos iki 9 val. vakaro. Savo muzika, savas bufetas, savi šokėjai ir t. t.

KAS NORITE MOKINTIS MUZIKOS

"Argentinos Lietuvių Balso" Redakcija, turėdama savo namuose pijauną ir kitus patogumus, nutarė, jei atsirastų norinčių mokintis skambinti pianu, suorganizuoti, darbo žmonėms patogiomis valandomis, kursus. Jau padaryti žygiai, jei tik atsirastų norinčių tą mintį realizuoti. Pijano pamokas sutiko duoti "Grasi" konservatorijos auklėtinis inžin. fakulteto studentas Pr. Krapavickas. Be to, jei atsirastų norinčių, bus galima suorganizuoti ir smuiko bei solo dainavimo pamokas. Tai būtų lyg ir užuomazga lietuviškos konservatorijos.

Visi kurie norėtų bent kurioj virš minėtoj sritij laivintis, prašom užsiregistruoti "Argentinos Lietuvių Balso" Redakcijoje iki Lapkričio - Novimbire 15 d 37 m.

V. V. S. BUENOS AIRES SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Š. m. lapkričia 14 d. 3 val. po piet šaukiamas Vilniui Vaduoti Sajungos Buenos Aires Skyriaus susirinkimas, gv. Av. Montes de Oca 340 (mokykloje).

Norintieji Sa-gon prisirašyti gali gauti pareiškimų pas pirmininką gv. Olavarría 882 ir pas kasininką gv. Fraga 115.

Visus narius kviečiame skaitlin-gai dalyvauti nes bus renkamas ateinantiems metams komitetas. V.V.S. Bs. As. Skyriaus komitetas.

PASTO DEŽUTE

Gauti ir šios savaitės bėgyje persiųsti laiškai: Domicelei Gurskaitei, Petru Kurapka, Pranui Pilkiui, Kiprui Vitkauskui, Zigmui Valeikai.

Redakcijoje randasi: Kostui Celkiui, Liudvikui Armanavičiui, Leonui Pilkaui, Anelei Cepulytei (2) Jonui Vasinauskui, Juozui Venzlauskui, Jonui Šimkevičiui, Irenai Petkutei, Antanui Matusevičiui, Alfonsui Markevičiui, Onai Makauskienei, Vincui Mačiuliui, Petru Raliui, Jonui Kriščiūnui, Antanui Brukštui, Juozui Gaškui, Vincui Zekevičiui, Adomui Ziniui, Vladui Stunskui, Onai Ruseckaitei, Viktorui Sakauskui.

— Noriu pirkti namelį: lotą su nameliu už porą tūkstančių pezų. Siūlyti: Sr. A. L., Independencia 2706, Bs. Aires.

ŠI SEŠTADIENI KONSERVATORIJOS KONCERTAS

Prof. A. Lichniakėvičiaus-Levicko vadovaujama muzikos konservatorija ruošia savo mokinių koncertą, kuris įvyks ši seštadienį 13.11.37, pradžią 7:30 v. v. Estų klūbo svetainėje, c. Tucuman 780, Bs. As. Įzanga nemokama, programos nuo \$0.50.

Šiame koncerte dalyvauja vietiniai ir ateiviai, studijuojanti minėtoje konservatorijoje. Iš lietuvių girdėsime dainuojant poniją Uršulę Jeleniauskienę — soprano ir Augustą leimantą — bas-baritoną.

GARNYS JASIUKYNŲ NAMUOSE

Argentinos lietuvių skaičius vėl padidėjo: Pereitą mėnesį pp. Petro ir Emilijos Jasiukynų nuosavus namus Villa del Parque rajone aplankė garnys ir poniai Jasiukynienei paliko gražią ir sveiką dukrytę Liliją. Įgiausių metų!

— Enrikas Dziubinskas 8.11.37 lankėsi "A. L. Balso" Redakcijoje, atvykęs 400 kilometrų autu iš Sancti Spiritu, kur vienamė darė jau kelinti metai dirba kaip raštvedis. Šio seno mūsų laikraščio skaitytojo nuomone, besikuriant laukuose žmonės turi geresnės ateities perspektyvas, negu gyvenantieji miestuose.

— Vacys Andriuskevičius, kuris dirba kaip oficialas Antano Klimašausko rūbų siuvelykloje Ernestinoje, porą dienų praleido Bs. Aires mieste, reikalais minėtos siuvelyklos, kuri, kaip patyrusių lietuvių vadovaujama, turi daugybės užsakymų. Visi šių lietuvių klientai yra vietiniai žmonės.

LIETUVIŠKA FILMA SUTRUKĖ VIRŠ 1,000 PUBLIKOS

Jau buvo rašyta "A. L. Balso", p. J. Gilvydis išsirašė filmų iš Lietuvos, kurios buvo parodytos Buenos Aires lietuviams 7.11.37 "José Verdi" teatre. Publikos susirinko virš tūkstanties žmonių, gal 1,200.

Apart Lietuvos filmų, buvo parodyta graži filma "Argentina".

Lietuviškoje filmoje yra teigiamų ir neigiamų pusių. Jaunlietuvių vėliavose hitleriška svastika išsėmė publikos švilpimą. Kareivėliams ir laukų darbininkams publika karštai plojo. Modernišku Lietuvos pastatų nesimatė. Daugiausia matėsi bakužių ir paradų. Kaip pirmutinė filma, beabejo, bus gausiai lankoma visose Argentinos lietuvių kolonijose. Publikoje matėsi Lietuvos ministeris, pirmasis Pasiuntinys sekretorius su ponia ir daugybė žymių mūsų šeimynų iš Bs. Aires ir tolimesnių miestų. Dalyvavo keli šimtai vaikų, kurie tikrai pirmą kartą pamatė savo tėvų žemę.

Po filmos tęsėsi publikos šokiai. Kadangi pasitaikė šilta diena, o ventilatoriai dar nebuvo pritaistyti, tat publikai teko stipriai paprakaituoti.

PRANEŠIMAS.

Š. m. spalį 13 diena, per Lietuvos Kredito Banką Kaune, čekiu Nr. 059998 pasiusta V.V.S. Geležiniam Fondui 48 pezai 75 centai, kurie iškeičiant litais po 58 pezus už 100 litų sudarė 84 litus.

V.V.S. Bs. Aires Skyriaus Komitetas.

Įmogus be "A. L. Balso" yra be balso.

GRAŽU, MADNA IR PIGU

Kostiumas su dvejomis kelnėmis nuo \$ 66.00

Pigiausia ir gražiausia vyriškus rubus siuva žinomas siuvėjas

EMILIO ŠINKAS Cochabamba 3444

Buenos Aires

Nenuilstami lietuvių vardo garsintojai

Povilas Rutkus ir Leonas Mažeika (kairėj) visų Amerikų teatrose pagarsėję gladiatoriai, stipruoliai, akrobatai, kurie sukūrė cirka "Kaunas" Argentinoje: "Kaunas" pirmą pasirodymą padarė Hudson, dabar veikia Berzategui, kur užtruks dar savaitę, kadangi taip pageidauja publika. Pakeliui vyks į kitą miestą, taigi Berisą pasieks kiek vėliau.

Ponia Olinda Rutkienė yra argentinietė, nuo mažų dienų dirbanti scenoje ir jos tėvai turėjo savo cirka Brazilijoje. Dabar ponia Rutkienė jau išmoko kalbėti lietuviškai ir kaip akrobatė turi didelio pasisekimo. Jų 6 m. amžiaus sūnus taipgi akrobatas, tik gaila, kad vieną rankutę sunkiau valdė, kadangi laike darbo scenoje meška jam iškando vienos rankutės muskulius.

Rutkus veikia kaip cirko direktorius, o Mažeika, kuris dar nepėjo susirasti žmonelę, ant savo pečių neša didelę programos dalį.

Rutkų su Mažeika žemė ir namai Platanos, o dabar jų nusipirkta cirkas sudaro kelesdešimties tūkstančių pezų kapitalą. Turi mokytus arklius, šunis, beždžionės mešką etc. Įrengimas labai gražus. Daugelyje numerių mato si sukryžiuotos Argentinos ir Lietuvos vėliavos. Kalbose į publiką Rutkus mini Lietuvos vardą.

Artistų tarpe yra dar Simonas Rutkus, du broliai arabai, dirbę cirke Sarasani, taipgi yra ar-

gentiniečių liaudies dainų ir šokių bei muzikos pildytojų trupė. Juokdariai ir klounai labai geri.

Lietuviams priklausanti, pirmaeiliais artistais aprūpintą cirka "Kaunas" žmonės lanko su tokiu dideliu pamėgimu, kad ypač brangiausios vietos jame visuomet būna užimtos.

Rutkus ir Mažeika sako: — Vienuolika metų dirbome kitiems, dabar tegul kiti artistai lietuviškame "Kaune" pasidarbuoja.

"Kauną" skaitlingai lanko ir Buenos Aires lietuviai. Ši seštadienį ir sekmadienį, 13 ir 14 dd. šio mėnesio, vėl būrelis lietuvių rengiasi pasigėrėti "Kaunu" Berzategui miestelyje, pirmoje stotyje už Quilmes, FCS. Vaidina 17 ir 21 v.

S. L. A. SUSIRINKIMAS

Susivienijimo Lietuvių Argentinijoje Centro visuotinas eilinis narių susirinkimas įvyks ši seštadienį, 13-11-37, 7 v. v. išdininko p. J. Sereikos namuose, c. Florida 2908, Val. Alsina Visų narių dalyvavimas būtinas. Norintieji prisirašyti, taipgi prašomi atsilankyti.

A. Šiaudvytis,

S. L. Arg. C. sekr.

— S. L. Arg. 3 Sk. visuotinas narių susirinkimas įvyks 14.11.37 9 v. r. skyriaus sekretoriaus bute, c. España 1113, dep. 1, Barracas. Ateina visi nariai ir norintieji prisirašyti.

Radio Dirb. & Parduotuvė

Parduodu geriausius aparatus žemiausiomis kainomis. Darau specialius aparatus sulyg kiekvieno kliento pareikalavimo. Pakvietus, kiekvienam momente vykstu į namus pataisyti ir atnaujinti aparatus, o taipgi įvedu ir sutaisau elektros instalacijas. Kas perka pas mane, visuomet gauna geriausius aparatus ir pigiau, negu kitur.

LADISLAO GEDAMINSKAS c. SANTO TOMÉ 4437. U. T. 50 - 1805

PEINADOS "ENRIQUE"

(HENRIKAS LUKAŠEVICIUS)

Gražiausios ponios ir panelės savo plaukus garbanuoja, šukuoja ir dažo žinomame salone Peinados "ENRIQUE". O lietuvaits į ten eina del to, kad šeiminkas yra lietuvis, pagalbininkės argentinietės. — Jeigu norite, kad Jūs draugės Jums būtų dėkingos, paduokite joms šį adresą:

DOMINGUEZ 524 PIÑEYRO

RECUERDE IMI INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BLENORRAGIA SIFILIS Y DEMAS VENEREAS

EL INSTITUTO MAS ANTIGUO ATENCION POR MEDICOS PLAZA CONSTITUCION DE 10 A 12 DE 15 A 21

San Lazaro Sin dolor

Jei nori būti apžiūrėtas gero gydytojo, kreipkis pas

Dr. A. Godel

KUR BOSI ASMENIAI JO PATIES PRIIMTAS.

Tikro ir greito gydymo specialistas

BLENORRAGIJA - TRIPERIS

Gydomas naujaisiais francūzų ir vokiečių metodais SIFILIS 606 - 914

Odos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliarės menstruacijos. SPECIALISTAI šių ligų: SIRDIES, INKSTŲ, KEPENŲ SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.

"X" Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20.

Calle Cangallo 1542. Buenos Aires

Pigiausia Kelionė

i KAUNĄ
per KIEL kanalą
galima parvažiuoti laivais

G.A.L.

GDYNIA AMERICA
LINEAS
DE NAVEGACION S. A.

Sekantis išplaukimas iš
Buenos Aires

s/s "PUŁASKI"

Lapkričio 18 d., 1937

Pigu-

Kainos be kompetencijos

Patogu-

kabinos 2 asmenims

Valgis-

sveikas ir skanus.

Atstovas:

BANCO POLACO**P. K. O.**

TUCUMAN 466

CORRIENTES 2700

Laivakortės išvykimui ir gi-
miniu atskvietimui

parsiuoda

BANKUOSE IR TURIZMO
AGENTUROSE

Siuvimo Akademija

Anelė Zacharuskaitė, sav.

Av. Alcorta 3872, N. Pompeya.

Siuvimo ir kirpimo mokytoja,
14 metų dirbusi Prancūzijoje,
priima mokines patogiomis sąly-
gomis. Nebrangiai pasiuva ko-
stiumus, paltus ir sukneles.

PIGIAI PARDUODU NAMĄ

Del susidėjusių aplinkybių pi-
giai parduodu mūrinį namą.
Kambarys 4x4, virtuvė 3x3 pra-
usykla ir kiti patogumai. Plecius
apsodintas medeliais. Privažiuo-
ti galima omnibusu 41 iš Plaza
Mayo, kolektyvu 15 iš Liniers.
Važiuojant omnibusu 41 reikia
išlipti ant Av. Del Trabajo 5200
ir eiti po keiria 5 kv. į gatvę Se-
gundo Araujo 2819 kampas Cris.
Alvarez, 4800. Kazys Burba.

(370-73)

Jurgis Kalavinskas

pirmos rūšies valgomųjų produ-
ktų ir gerimų krautuvis.
U. T. 70 - Nuñez - 7120

Freire 3537, Saavedra, Bs. Aires

**PAIEŠKAU PANELES
VEDYBAI**

Esu Kristaus amžiaus. Visuomet linksmas. Turiu gražų, ilgą veidą. Ūgio, tai tik del dviejų centimetrų nepriėmė į ulanus, o del 15 pabrokio į sunkiąją batareją. Jau keli metai esu Amerikoje; visuomet dirbu, gerai uždirbu. Gerai suprantu kinelį, lotareją ir kitokius lošimus. Esu ragavęs iš visokių buteliukų. Dabar viską nukovojau, tik su grapa vajuojau. Man varazbitnikė pasakė, tol nepaliausiu, kol žmoną gausiu. Del to šiuo metu paieškau panelės mano amžiaus, o kuo jaunesnė, tuo geresnė. Prašau kreiptis per laiška, laikysiu paslaptį: Sr. K. Kulikevičius, c. Charcas 433, Bs. Aires.

EDUARDO SADAUNINKAS
savo kamionu dastato į namus lietuvišką duoną, silkes, rusišką degtinę ir kitus maisto produktus: Sarratea 2125 — Valentin Alsina. U. T. 24 - 8139.

(353-56)

REIKALINGA MATRIMONIO

Bitynui "Lituanica" reikalinga matrimonio (vyras su žmona), mokanti auginti paukščius. Žmonėms su iniciatyva yra labai gera proga pasidaryti savystoviais. Del smulkmenų kreiptis pas B. Petrauską, c. Madariaga 6606, Villa Lugano, arba pas A. Bandį Cochabamba 2943, Bs. Aires.

Dr. S. Schavelson

Ligoninės Muniz klinikos vedėjas, priima asmeniškai savo klinikoj. — Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų, gerklės ir nosies. — Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. — Peršvietimas rentgeno spinduliais ir determija. Kalba rusiškai ir lenkiškai. — Priima nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto.

PUEYREDON 936, Bs. Aires

"LA LITUANIA"

Vyriškų rūbų siuvykla
Ten pat galima nusi-
pirkti baltiniai, kakla-
raikščiai, etc. vyrams.
Vietiniai ir lietuviai,
norėdami, kad jų kos-
tiumus visi pagirtų
siuvasi siuvykloje "La
Lituanica", kurios savi-
ninkas Povilas Luko-
šiūnas pats asmeniškai
darbą atlieka.
PATRICIOS 1591
Barracas, Buenos Aires

Lietuvius Fotografas

GAONA 1376

U. T. 59 - Paternal - 2130

NAUJAUSIOS MADOS

Puikūs paltai, dailūs kostiumai
ir elegantiškos suknelės
gražiausia siuvama
tik pas
Modistę Danutę
c. Estados Unidos 1080 —
Buenos Aires

D. ZVIRZDINAS

vyriškų rūbų
siuvėjas.

S. Dumont 2474, d. B.

Buenos Aires

(Altura Cabildo 200)

U. T. 73 - Pampa - 7228

Kainos visiems priema-
mos. Didelis pasirinki-
mas anglišku medžiagų

Prašom įsitikinti!!!

Rosario lietuvių dėmesiu**DAKTARAS E. LEVINAS**

Kalba lietuviškai

Diplomuotas Argentinoje ir Vo-
kietijoje gydytojas, specialistas

moterų ir vyrų ligų. Gydymas

moderniškas ir nebrangus; iš-
tyrimas su X spinduliais.

c. MITRE 923, Telefon: 3670

Rosario

MOTERŲ KLINIKA

Direktorė Moteris Gydytoja

Dr. MATILDE KRASTINIENĖ

iš Latvijos.

VISOS MOTERŲ ir VAIKŲ

LIGOS

Neštumas - Gimdymai - Su-
vėluotos Menstruac. - Krau-
jo ir šlapumo Analizai

Spinduliai X - Žemiau-
siomis Kainomis.

Atvykusioms iš toliau yra

lovos

PATARIMAS 3.— PESAI

Priėmimo val. nuo 10—12

ir 15—19 v. Sekmadieniais

ir švent. nuo 10—12

RODRIGUEZ PEÑA 679

SMŪLKŪS SKELBIMAI**LIETUVOS KONSULATAS**

URUGVAJUJE

B. Artigas 1410, Montevideo

Priėmimo valandos nuo 13 iki

14, išskiriant šėštadienius ir

šėvenčių dienas.

LIETUVISKA "PIZZERIA"

Jokūbas Sprogis, savininkas

c. Rivera 300, Bs. Aires

U. T. 71 - 8400

Galima valgyti vietoje ir užsisa-
kyti į namus "pizza", "faina",

"pasta frola", "empanadas", etc.

Marta Jankauskienė

Diplomuota Modistė

c. Espinosa 2228, Buenos Aires

Fotografijos

Kuponas Nr. 5

Kiekvienas asmuo, surinkęs šiuos
nemokamus fotografijos kuponus
nuo pirmo iki dešimto numerio ir
pristačius juos „A. L. Balso“ Re-
dakcijon, nemokamai gauna „A.
L. Balso“ laiška fotografiskon stu-
dijon, kur nemokamai nufotogra-
fuojamas ir nemokamai gauna vieną
meniška pagamintą savo foto.

ANILINA "COLIBRI"

Kiekvienas perkantis didelę
dėžutę dažų "Colibri", gauna
dovanų didelį naują Argenti-
nos Respublikos ŽEMĖLAPI.

Dr. A. Krichmar

Dentistas - Chirurgas

GALICIA 814 — PIÑEYRO

(Kampas Rivadavia)

Dantų gydymo konsultorija,

kurioje atliekamas gerai dar-
bas, pigiomis kainomis.

Priėmimo valandos:

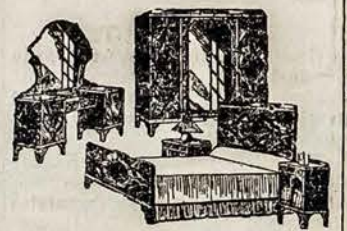
nuo 9 iki 12 ir nuo 14 iki 20

JUOZAS RAKŪNAS

c. PUENTA ARENAS 4421-25

BERISSO, F. C. S.

Jaunavedžiai, namų savininkai ir
visos padorios šeimos savo namų
židiniui visus baldus perka
Juozo Rakūno baldų fabrike ir
parduotuvėje. Kadangi gamina
iš geriausio medžio, stipriai
ir naujoviškai.

Jaunavedžiai, namų savininkai ir
visos padorios šeimos savo namų
židiniui visus baldus perka
Juozo Rakūno baldų fabrike ir
parduotuvėje. Kadangi gamina
iš geriausio medžio, stipriai
ir naujoviškai.

SPINDULIAIS X

NAUDOJASI LIGONIAI, KURIE ATEINA GYDTIS I

DIDELĖ KLINIKA AGRUPACION MEDICA ARGENTINA

GYDYTOJAI: Dr. A. Schwarzer, Dr. A. Alberico, Dr. J. A. Rojas.

Plaučiai: Dusulys, Astma bronchitis.
Gerklė, Nosis, Ausys: Chroniški peršalimai, blogi išgydymai. No-
sies užsikimšimas, blogas pasisys. Gerklės užkimšimas,
ausų užsikimšimas.
Pūvelis, žarnos, užkietėjimas, blogas kvapas, akmenai.
Inktai, akusmai, diegliai, ir t. t.
Venerinės ligos: SIFILIS (606 — 914), Blenorragija.
Moterų ligos: Atskirose konsultorijose pataisymas, pripažinimas
ir stoka menstruacijų.
Vaikų ligos: Nevirškinimas, Rachitis, pavėluotas išaivystymas.
Nurodymai vaikų auklėjimui.
PATARIMAI \$ 5.— (Parodžius šį skelbimą patarimas \$ 3.—) ir
padaroma X spindulių nuotrauka.
GYDOMA LABAI PIGIOMIS KAINOMIS.
Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 21 val.

SAN MARTIN 440

(TARP CORRIENTES IR LAVALLE)

ISIMTINAI
YDYTOJŲ PRIEZORA
ooo BE ooo
RAKTIKANTŲ IR BE
SLAUGYTOJŲ

Pirma Lietuviška Šoferių Akademija

Iteikia Federalinės Sostinės ir
Provincijos registro knygučių
be sumokėjimo iš anksto ir be
studijavimo trafiko knygučių
(gulas) ir veltui suteikia dar-
bą savo mokiniams, kurie to
pageidauja.

PILNAS KURSAS \$ 50.

U. T. 21 - 0265

Calle VIEYTES 1789 (PUENTE BARRACAS) Bs. Aire.

LAIVAKORTES

IR ATSKVIETIMU

IS TEN

PIGIAUSIOMIS

KAINOMIS

PARUODA

TIK

PARUODA

TIK

PARUODA

TIK

PARUODA

TIK

PARUODA

TIK

C^a CENTRAL EUROPEA

« SCHIFFSAGENTUR »

469-SAN MARTIN-469

Buenos Aires